

GŁOS POMORZA

ROK III

ORGAN PPS

CZWARTEK, 6 MARCA 1947 r.

WYDAWCA: SP. „WIEDZA”

NR 54

Traktat w Dunkierce

4 marca podpisano w Dunkierce nowy sojusz anglo-francuski. Jak wynika z opublikowanego jednocześnie w Londynie i Paryżu tekstu — traktat ma na celu uniemożliwić odrodzenie agresji niemieckiej. W ten sposób poprzednie układy obydwo sygnatariuszów ze Związkiem Radzieckim zamknęły ognisko wiecznego niepokoju — Niemcy — w środku odrestaurowanego wielkiego trójkąta bezpieczeństwa.

Od 50 lat — Francja i Anglia usiłują oprzeć swe stosunki zagraniczne na płaszczyźnie zrozumienia niebezpieczeństwa niemieckiego. Wynikające ze sprzeczności interesów obydwo mocarstw — szczególnie na odcinku kolonialnym — spory są „tonowane” obawą przed Niemcami.

Tak było na przełomie XIX i XX w. kiedy po krwawym incydencie w Fasozdzie, przyszło uzgodnienie stanowisk w sprawie marokańskiej, a następnie — dzięki zabiegom Edwarda VII — przy mierze historycznego roku 1904. Wciągnięcie przez Poincarę w 1907 r. do tego antyniemieckiego traktatu carskiej Rosji uratowało Paryż dzięki ofensywie rosyjskiej na Prusy wschodnie w 1914 r. — od klęski nad Marną.

Tej jedności trzech mocarstw nie było w latach międzywojennych. Antysowiecka linia Paryża i Londynu, umożliwiając odrodzenie militarystyki Wilhelma w formie zwyrodniałego hitleryzmu — wstrząsnęła w 1940 r. podstawanymi współpracą anglo-francuskiej. Obydwa państwa, kierując się zasadą daleko posuniętego egocentryzmu narodowego stanęły oko w oko w obliczu klęskich swych imperiów.

Anglicy srogo odpokutowali zniszczeniami kraju macierzystego przez Luftwaffe i V 1 — swą tradycyjną linię „równowagi sił” w Europie. Temu w pierwszym rzędzie zawdzięczali Niemcy szybkie dobrodzenie po upadku cesarstwa. Z drugiej strony — egoizm „200 rodzin kapitalistycznych” i obawa przed zadaniami mas pracujących pchnęły Paryż w 1940 r. na zdradziecką drogę kolaboracji z Hitlerem i jego zbrodniczą kliką.

Dzisiaj — przemówienia wygłoszone przez Bevina i Bidaulta w Dunkierce zapewniają świat o nowym etapie przyjaźni anglo-francuskiej. Krytyczne spojrzenie wstecz — na ostatnie dwulecie nieporozumień Londynu z Paryżem uwiadamia słoną cenę, jaką płaci Francja za traktat w Dunkierce. Na Bliskim Wschodzie — w Syrii i Libanie — mandat francuski zastąpiła zamaskowana — nad tymi rzekomo niepodległymi państwami — „opieka” brytyjska.

Francja uzyskała co prawda w Dunkierce przyrzeczenia poparcia swych roszczeń do zagłębia Saary. Postulaty jej w sprawie Nadrenii jak również kwestia dostaw węgla z okręgu Ruhry wydają się być na „wodzie pisane”.

Doświadczenia poprzednich sojuszków z Wielką Brytanią skłoniły Francję do uzupełnienia kontaktu z Londynem sojuszami z państwami Europy wschodniej. Przez przymierze z ZSRR i zapowiedziane odnowienie traktatów z Polską i Czechosłowacją republika nadsekwaska uzyskała większą swobodę ruchów w skomplikowanej grze wielkich mocarstw na arenie międzynarodowej (el).

SPECJALNE NUMERY „GŁOSU POMORZA”

Redakcja naszego pisma wyda w najbliższym czasie szereg specjalnych numerów, poświęconych poszczególnym ośrodkom wielkiego Pomorza. Niniejszym zapowiadamy:

numer grudziądzki
numer kujawski
numer kaszubski
numer bydgoski

Powyższe numery przyniosą wiele interesującego materiału, mnóstwo ilustracji i bogaty dział ogłoszeń.

Układ polsko-czechosłowacki w stadium decydujących rozmów

Warszawa, 4. 3. Z Pragi donoszą, że rokowania między Czechosłowacją a Polską w sprawie zawarcia układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy weszły w stadium decydujące. Stanowiska obu rządów zostały już uzgodnione.

W najbliższych dniach oczekiwany jest przyjazd delegacji czechosłowackiej do Warszawy.

Ambasador Wierbłowski o współpracy polsko-czechosłowackiej

Praga, 4. 3. Ambasador polski w Pradze Wierbłowski udzielił wywiadu przedstawicielom prasy. Ambasador Wierbłowski podkreślił przede wszystkim bliski kontakt, jaki utrzymywały ze sobą delegacje czechosłowacka i polska

podczas ostatniej konferencji w Londynie w sprawie Niemiec oraz niezwykłą zbliżność poglądów obu państw na sprawę Niemiec. Przez cały czas konferencji londyńskiej między obu delegacjami panowała atmosfera niezwykle serdeczna i

przyjaźni. Obie delegacje dały przykład wzorowej współpracy z państw słowiańskich.

W dalszej części swego wywiadu ambasador Wierbłowski oświadczył, że traktat polsko-francuski zostanie dostosowany do nowych warunków powojennych.

Zapytany o sprawę umowy o przyjaźni i wzajemnej pomocy między Polską a Czechosłowacją ambasador odpowiedział: „Myślę, że umowa o przyjaźni i wzajemnej pomocy między obu naszymi krajami będzie zawarta w najbliższym czasie”.

AMBAS. WIERBŁOWSKI W DRODZE DO WARSZAWY

Praga, 4. 3. Ambasador Wierbłowski opuścił dziś Pragę, udając się w drogę do Warszawy.

Wśród ruin ratusza w Dunkierce podpisany został traktat anglo-francuski

Dunkierka, 4. 3. W na wpół zburzonym ratuszu w Dunkierce w pobliżu historycznej plaży, z której w r. 1940 odbyła się w tragicznych warunkach ewakuacja wojsk brytyjskich, podpisali dzisiaj po południu ministrowie spraw zagranicznych W. Brytanii i Francji anglo-francuski traktat przyjaźni, którego głównym celem jest, jak wyraził się minister Bevin, uniemożliwienie wszelkiej nowej agresji niemieckiej.

Po podpisaniu traktatu wygłosił minister Bevin przemówienie, w którym oświadczył: „Podpisanie traktatu jest wydarzeniem historycznym. Momentem podnoszącym na duchu jest fakt, iż „entente cordiale”, podpisana w początkach stulecia, nigdy nie była zerwana i przetrwała dwie wojny światowe, przepięcztowana wspólnie przebraną krwią. Przyznaję, że między wojnami światowymi powstawały nieporozumienia między nami, które umożliwiły Niemcom odzyskanie potęgi militarnej. Ale dzisiaj przemawiam w imieniu nowej socjalistycznej Anglii i w przyszłości będziemy starali się unikać tych nieporozumień i będzie my starali się zrozumieć nową Francję. Nigdy już nie zezwolimy, aby powstały nowe agresywne Niemcy.”

Następnie Bevin wspominał o znaczeniu Dunkierki dla narodu brytyjskiego: „Jeśli kiedykolwiek usiłowanoby nas poróżnić i rozdzielić. Dunkierka zawsze będzie nas łączyć.”

Dalej Bevin zwrócił się z apelem do ludzkości, aby uzbroiła się w cierpliwość, dobrze planowała i dobrze budowała. Bevin wspominał o wzrastającym porozumieniu między wielkimi mocarstwami i podkreślił:

„Jestem przekonany, iż Związek Radziecki zrozumie, że podpisy nasze pod traktatem nie oznaczają jakiegos „bloku zachodniego”, lecz stanowią rzeczywisty wkład do ogólnego dorobku pokojowego, który wiąże się organicznie w całość struktury europejskiej i światowej”. Bevin podkreślił z zadowoleniem, że — inaczej niż w r. 1919 — Stany Zjednoczone gotowe są przyjąć na siebie dalsze zobowiązania traktatowe w ramach organicznej całości. „Może Bóg sprawi — mówił dalej Bevin — iż Niemcy zrozumieją, że wojna nie opłaca się i wyzbeda się ducha militarystyki i zrozumieją, że lepiej jest współpracować niż się zwalczać”.

Bevin zakończył: „Podpis mój pod traktatem oznacza, że W. Brytania nigdy nie opuści Francji”.

Po Bevinie przemawiał minister Bidault, który podkreślił doniosłość faktu, że oba narody połączyły swe losy nie tylko na przeciąg 50 lat, lecz po wieczne czasy i że wspólnie ze Stanami Zjednoczonymi, Związkiem Radzieckim i innymi narodami będą budować dzieło pokoju.

Wspólna deklaracja

Po podpisaniu traktatu anglo-francuskiego rządy brytyjski i francuski opublikowały wspólną deklarację, w której stwierdzają, iż traktat uzgadnia zarządzenia dla stworzenia wzajemnych gwarancji przeciwko groźbie niemieckiej a gresji. Gwarancje te mieszczą się w ramach zbiorowego bezpieczeństwa.

Główne punkty układu z Dunkierki

Tekst traktatu anglo-francuskiego opublikowany został dziś wieczorem jednocześnie w Londynie i w Paryżu.

W traktacie Francja i W. Brytania zobowiązuje się do wzajemnej pomocy w razie napaści ze strony Niemiec. W wypadku zaistnienia groźby napaści oba państwa skontaktują się ze sobą, a w razie potrzeby także z innymi państwami.

Oba państwa zobowiązują się także do wspólnego działania, gdyby Niemcy

nie wywiązywały się ze swych zobowiązań wobec nich.

Żaden z partnerów nie przystąpi do koalicji skierowanej przeciwko jednemu z nich.

Oba państwa zobowiązują się także do ściślejszej współpracy gospodarczej dla dobra swych narodów.

Wstęp do traktatu wspomina o istniejących zobowiązaniach traktatowych obu partnerów wobec Związku Radzieckiego.

Gen. Marshall leci do Moskwy

Nowy Jork, 4. 3. Minister spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych gen. Marshall udał się samolotem w drogę do Moskwy na konferencję i ministrów spraw zagranicznych, która rozpoczyna się w poniedziałek.

Ambas. Winiewicz u wicemin. Achesona

Nowy Jork, 4. 3. Przed odlotem delegacji amerykańskiej na konferencję i ministrów spraw zagranicznych w Moskwie ambasador polski w Waszyngtonie Winiewicz odbył rozmowę z wice-ministrem spraw zagranicznych Achesonem.

Ministrowie spraw zagranicznych obu państw wyrazili nadzieję, iż gwarancje te niebawem uzupełnione zostaną paktem 4 mocarstw, który ustali warunki zdemilitaryzowania i rozbrojenia Niemiec.

Prezydent Francji do króla Jerzego

Paryż, 4. 3. Premier Francji Vincent Auriol wystosował do króla angielskiego Jerzego w południowej Afryce depeszę gratulacyjną, w której daje wyraz swemu zadowoleniu z powodu podpisania traktatu.

Prezydent Francji przesłał również depeszę do Leona Bluma, któremu złożył hołd za jego wysiłki w kierunku zawarcia traktatu.

Bez pompy

Korespondenci podkreślają, że akt podpisania traktatu anglo-francuskiego cechował wszelki brak pompy i uroczystego ceremoniału, jaki stosuje się zwykle przy podpisywaniu traktatów międzypaństwowych.

„Monty” w Szwajcarii

Foto Keystone

Marszałek Montgomery popularny dowódca brytyjski spędził krótki wypoczynek w Szwajcarii. Na zdjęciu widzimy go w towarzystwie swoich przyjaciół podczas wycieczki narciarskiej. Pisma brytyjskie publikując niniejsze zdjęcie opatrzyły je dowcipnym podpisem: „Monty kieruje operacjami Szwajcarii”.

Sygnaly ze wschodu i zachodu ostrzegaja narody zwycieskie

Moskwa (PAP). W niedzielnym przedglądzie międzynarodowym „Prawdy” czytamy m. in.: Spisek wykryty w brytyjskiej i amerykańskiej strefach okupacyjnych Niemiec musi stać się dla milijonów pokoi narodów poważnym ostrzeżeniem. Wielka ilość aresztowanych, wśród których znaleźli się byli hitlerowcy i esesowcy określa charakter i skalę tego spisku.

Prawie jednocześnie z wykryciem spisku hitlerowskiego w Niemczech pogrobowcy faszyzmu japońskiego dokonali jawnej demonstracji na procesie przestępstw wojennych w Tokio. Za wiedzą i zgodą większości obrońców prawnik Kiose odczytał arogancką deklarację, nieprawdliwiejającą agresję japońską i zawierającą obelżywe uwagi pod adresem mocarstw sojuszniczych.

Po tym bezczelnym wystąpieniu Kiose, podobną próbę uczynił inny adwokat japoński — Takaianagi.

Mamy więc sygnaly ze zachodu i ze wschodu dowodzące, że należy wzmocnić walkę z pozostałościami faszyzmu.

W związku z tym trzeba również wspomnieć o spiskach faszystowskich wykrytych ostatnio na Węgrzech, w Finlandii, Bułgarii i Albanii. Nie wolno również zapominać o demonstracjach faszystowskich jakie odbyły się w dniu podpisania traktatu pokojowego w Rzymie, Neapolu i innych miastach włoskich.

Dziennik zastanawia się nad przyczynami tego stanu rzeczy i pisze: „Wiadomości o wykrytym w Niemczech spisku wykazują, iż generałowie SS cieszą się w brytyjskiej i

amerykańskiej strefie Niemiec nieograniczoną swobodą. Podziemie hitlerowskie znalazło sobie w Niemczech zachodnich dogodnie środowisko ukrywając się w cieniu na wpół zamaskowanych koncernów i posiadłości junkrów. Pogrobowcy faszyzmu trak-

towani są przez władze okupacyjne łagodnie.

Te same warunki, które umożliwiły spisek w zachodnich strefach Niemiec, zachęciły Kiose i jego przyjaciel do bezczelnego wystąpienia.

Cele wizyty króla Jerzego w Unii Połudn.-Afrykańskiej

W pociągu króla Jerzego VI (SAP) — Korespondent Reutera, towarzyszący orszakowi królewskiemu podczas wizyty w Afryce Połudn. pisze: — Jakkolwiek możliwe jest, że wpływ osobisty wizyty królewskiej w Afryce Południowej będzie trwały i — jak przypuszcza gen. Smuts — wpłynie pojednawczo na stosunki między Brytyjczykami a ludnością miejscową, to jednak nikt z obserwatorów politycznych nie przypuszcza, aby to miało jakikolwiek wpływ łagodzący na twarde stanowisko republikańskie nacjonalistów — takkolwiek silną rzeczą opóźni ich wnioszek o wystąpienie ze Związku Imperialnego.

Wizyta królewska będzie miała niewielki wpływ na stosunki pomiędzy ludnością białą a kolorową. Fakt, że Hindusi w Pretorii zmienili zdanie i zwracają się teraz do króla z adresem hołdowniczym, zamiast bojkotować jego wizytę, ma pewne znaczenie, ale niewielkie. Nie ma żadnego znaczenia w e-

wentualnej zmianie stosunku ludzi białych do kolorowych.

Wizyta królewska ma i mieć może jedynie dobry wpływ pod względem moralnym, ale praktycznie, w zakresie problemu rasowego nie jest w stanie nic zmienić, i nikt się tego nie spodziewał.

W „Malinowej Sali Kolumnowej” obradować będą ministrowie Wielkiej Czwórki

Moskwa (PAP). Jak poinformowano korespondenta PAP w radzieckim ministerstwie spraw zagranicznych, posiedzenia Rady Ministrów Spraw Zagranicznych w Moskwie odbywać się będą w gmachu przemysłu lotniczego przy ulicy „Leningradzkiej szosa” nr 161. W tym wielkim, niedawno wybudowanym gmachu, oddzielnym pasem zieleni i drzew od ulicy — jednej z

głównych arterii komunikacyjnych Moskwy — mieści się klub lotników radzieckich. Gmach ten posiada jedną z piękniejszych w stolicy salę koncertową. W tej właśnie „Malinowej Sali Kolumnowej” ozdobionej rzeźbami, będą się toczyć obrady. Gmach zaopatrzony jest w urządzenia i instalacje, odpowiadające najnowszym wymogom techniki.

Koniec panowania Europejczyków na obszarach Azji

Waszyngton (SAP). Republikański senator, Arthur Capper powiedział w przemówieniu radiowym, że mocarstwa zachodnio-europejskie „są już definitywnie wyeliminowane z Azji politycznie, a przypuszczalnie również i gospodarczo”.

„Gdy W. Brytania przyzna Indiom niepodległość — dodał senator — to i następny krok będzie nieuchronny” Ten nieu-

chronny następny krok polegać będzie na tym, że Francja i Holandia będą musiały również wycofać się ze swych posiadłości na wschodzie. Innymi słowy — druga wojna światowa położyła kres panowaniu białej ludności europejskiej na Wschodzie.

Jeżeli się okaże, iż ludy azjatyckie potrafią ująć w ręce swoje sprawy, to będziemy mogli wejść z nimi w stosunki zarówno polityczne jak i gospodarcze, jak równi z równymi — przepowiada senator amerykański.

Niemcy muszą być kontrolowane

Sumner Welles ostrzega

Waszyngton (SAP). Sumner Welles, były podsekretarz stanu USA, oświadczył, że gdyby na najbliższej konferencji czterech ministrów w Moskwie problem Niemiec nie został załatwiony, to może się zdarzyć, że tym elementem w Stanach Zjednoczonych, które występują w obronie Niemiec, uda się połączyć za sobą opinie publiczną.

Zdaniem Sumner Welleśa, istnieją pewne nieodzowne warunki, które muszą być spełnione, jeżeli bezpieczeństwo Europy i całego świata ma być zapewnione: naród niemiecki musi być w takim położeniu, aby nie mógł — tak jak po pierwszej wojnie światowej — wykorzystywać w swej grze jednych państw przeciw drugim.

Międzynarodowa kontrola wojskowa powinna być utrzymana w pewnych punktach

strategicznych Niemiec przez szereg lat. Powinna być stworzona federacja autonomicznych państw niemieckich — mówi Sumner Welles — i wreszcie należy wprowadzić stałą międzynarodową kontrolę produkcji przemysłowej i potencjału wojennego Niemiec.

„Twierdza Ameryki jest Europa zachodnia” oświadcza „New York Times”

Nowy Jork (SAP). Artykuł wstępny pisma „New York Times” omawiający sekretarza stanu Marshalla do Moskwy.

Artykuł podkreśla, iż pierwszym zadaniem Marshalla będzie nie tyle opracowanie traktatu pokojowego z Niemcami, ile rzuce-

nie na szalę polityczne całej wagi, jaką reprezentują Stany Zjednoczone, celem przywrócenia równowagi między państwami Europy zachodniej a potęgą Europy wschodniej.

Jedynie Stany Zjednoczone będą mogły wypełnić lukę, jaka wytworzyła się w zachodniej Europie wskutek wycofania się Wielkiej Brytanii. Zadaniem Stanów Zjednoczonych jest wzmocnić kraje zachodniej Europy, osłabione wojną, dostarczając im odpowiedniej pomocy finansowej, która pozwoli im odegrać rolę bastionów Zachodu.

Komisja ONZ w Grecji nawiązała kontakt z powstańcami

London (PAP). Agencja Reutera donosi z Aten, że komisja ONZ prowadząca dochodzenia w Grecji, nawiązała po raz pierwszy w niedzielę dnia 2 bm. kontakt z powstańcami. Spotkanie z jednym z przywódców oddziałów powstańczych „Nesterem” odbyło się w wiosce Aderiani, w pobliżu Denekes w centralnej Tracji, gdzie przed kilku dniami zostało zabitych kilkunastu żołnierzy i żandarmów greckich. Członkowie komisji wysłuchali siedmiu szeregu o-

sób spośród ludności wiejskiej. Członkowie komisji udali się na tereny, znajdujące się pod władzą powstańców bez wszelkiej eskorty.

Z kraju i ze świata

* Dnia 9 marca br. odbędzie się w Opolu wielkie uroczystości, związane z nadaniem pierwszego aktu własności osadnikom realnym, którzy objęli na Opolszczyźnie gospodarstwa poniemieckie.

* Niebezpieczeństwo powodzi na Odrze chwilowo minęło. Stan wód na Odrze wszędzie opada i w tej chwili nie ma już niebezpieczeństwa wylewu.

* Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie otrzymała własną siedzibę w pałacu Raczyńskich przy ul. Krak. Przedmieście nr 5.

* Radziecki Zespół Pieśni i Tańca armii marszałka Rokossowskiego, po koncertach w Warszawie wystąpi kilkakrotnie w Łodzi na scenach Państwowego Teatru W. P. oraz Teatru Powszechnego TUR.

* W niedzielę, dnia 2 marca br. odbyła się w Warszawie w Teatrze „Studio” uroczysta akademii pożegnania dla 400 żołnierzy zdemobilizowanych z Pierwszej Dywizji im. Tadeusza Kościuszki.

* W Katowicach odbyło się plenarne posiedzenie zarządu głównego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłu Chemicznego.

* Komisja Centralna Związków Zawodowych przystępuje obecnie do organizowania bibliotek przy Okręgowych Komisjach Związków Zawodowych.

* Agencja Tass donosi z Budapesztu, że policja aresztowała przewodniczącego kolegium sądowego Molnara Laszlo pod zarzutem udziału w spisku antyrepublikańskim.

* Delegacja radzieckich Związków Zawodowych która przebywała w Holandii, powróciła do Moskwy.

* Agencja Dana donosi o ustąpieniu rządu prowincji Szlezwiak-Holsztyn, na skutek podania się do dymisji członków partii chrześcijańsko-demokratycznej.

* do nabycia we wszystkich księgarniach - cena 380.-zł.*

„Melodramatyczna” polityka na Morzu Śródziemnym

nie uzyska poparcia Partii Pracy

London (SAP). Z kół zbliżonych do Izby Gmin informują, że Partia Pracy będzie prawdopodobnie przeciwna wszelkim układom anglo-amerykańskim, na zasadzie których pieniądze amerykańskie miałyby być użyte na utrzymanie wojsk brytyjskich w Grecji.

Źródła te twierdzą, że opozycja będzie się kierowała dwoma względami: po pierwsze — wobec braku sił roboczych w Anglii, wojska brytyjskie z Grecji w liczbie 10.000 winny być wycofane; po drugie — układ, który w ten sposób wciągnąłby Stany Zjednoczone w sprawy greckie, celem protegowania rządu prawicowego, byłby jeszcze jednym przejawem antagonizmu w stosunku do Związku Radzieckiego i to w przededniu tak ważnych rozmów czterech ministrów w Moskwie.

Parlamentarna krytyka posunięć Beviną prawdopodobnie nie zdoła jednak zapobiec przyjęciu takiego układu, gdyżby kongres amerykański uchwalił wyasygnować na ten cel jakies fundusze.

Ministerstwo spraw zagranicznych wstrzymuje się od komentowania ostatnich propozycji amerykańskich, wysuniętych w odpowiedzi na enuncjację Beviną. Prasa

poranna podała depesze amerykańskie, które stwierdzają, że Stany Zjednoczone byłyby skłonne poprzeć pożyczkę banku Eksportowo-Importowego do wysokości 400 milionów dolarów dla Grecji, o ile Kongres to zaaprobuje.

Liberalny „News Chronicle” pisze, że „myśl ta nie napotkała zbyt wielkiego sprzeciwu w Ameryce.”

„Daily Herald” — organ Partii Pracy — twierdzi, że sprawa ta jest przedstawiana w Ameryce w sposób w najwyższym stopniu melodramatyczny — pisze się tam

że „wycofanie wojsk brytyjskich i wstrzymanie pomocy finansowej byłoby równoznaczne z doraźnym opanowaniem wschodnich wybrzeży Morza Śródziemnego przez Związek Radziecki.

Komunistyczny „Daily Worker” komentuje:

„Wygląda na to, że rząd brytyjski gotów jest nawet pozbawić swój przemysł na dłuższy czas tak koniecznych sił roboczych byłoby tylko brytyjskie garnizony w Grecji pozostały obsadzone w interesie anglo-amerykańskiej reakcji”.

Złóża uranu w Chinach

London (PAP). Agencja Reutera donosi z Nankinu, że zdaniem wybitnych uczonych chińskich nie ulega wątpliwości, że złoża rudy zawierającej uran znajdują się w prowincji Kuang-si oraz w górzystych okolicach Mukden w Mandżurii. Uczeni twierdzą, że ruda ta nie była ładowana i nie wiadomo, ile zawiera uranu. Według innych wiadomości złoża uranu wykryto w zachodniej części prowincji Sinkiang i na

połnocy prowincji Suifu. Brak jednak potwierdzenia tych wiadomości. Złóża w Mandżurii zostały wykryte przez Japończyków w czasie okupacji. Rząd chiński zamierza podobno eksploatować te złoża, jednak dr Sah, doradca techniczny komisji kontroli energii atomowej w Londynie stwierdził, że Chiny nie mają środków, aby prowadzić eksploatację na większą skalę.

Na polskich farmach warzywniczych w Ameryce

W odległości około 120 kilometrów od Nowego Jorku rozciągają się na znacznej przestrzeni tereny, które dostarczają dużych ilości warzyw do tego olbrzymiego, liczącego przeszło 13 milionów, skupiska ludzi. Okolice miast Florida i Pine Island, należących do stanu Nowy Jork, słyną zwłaszcza z wysokiej jakości cebuli, która stanowi główne źródło zamożności tamtejszych farmerów.

Czarnoziem amerykański

Ziemia na tych terenach jest czarna, miękka i elastyczna jak gąbka gumowa, a co najważniejsze, bogata w sole mineralne i związki azotowe, których łakną rośliny. Toteż gdy nadejdzie wiosna, tereny te pokrywają się bujną roślinnością. Kilometrami ciągną się zagony cebuli, która nigdzie tak dobrze się nie udaje, jak w tych okolicach i nigdzie nie zbiera się tak obfitych plonów, jak na działkach polskich farmerów.

Przeważającą większość miejscowych farmerów to Polacy, których ojcowie w poszukiwaniu chleba za oceanem zawędrowali w te okolice i tu dzięki swej wyteżonej pracy i wytrwałości zdobyli na własność znaczne obszary urodzajnej ziemi, zapewniając sobie i swym rodzinom dostatnie utrzymanie.

Pierwsi emigranci polscy

W roku 1880 przybyła w te okolice garstka emigrantów Polaków. Sprowadzono ich do pracy na roli z Nowego Jorku, gdzie nie mogli sobie znaleźć odpowiedniego zajęcia. Gdy ujrzeli tę czarną ziemię, podobną do tej, jaką zostawili u siebie w kraju, ziemię leżącą wówczas jeszcze odłogiem i oczekującą troskliwej opieki, poczuli w sobie głód ziemi i postanowili tam się osiedlić.

Przez szereg lat pracowali na tej ziemi jako najemnicy, ciałając dolary z myślą o zdobyciu własnego kawałka ziemi. Później zaczęli dzierżawić działki, splacając czynsz w naturze, aż wreszcie kupili na własność kilka działek 2-hektarowych. Sprowadzili wówczas z kraju swoje rodziny i znajomych. I tak zaczęła powstawać polska kolonia, która stała się miniaturą Polski.

Praca polskich osadników była ciężka. Trzeba było wycinać drzewa i krzewy dziko rosnące i karczować ziemię. Trzeba było walczyć z zalewem wiosennym, który zagrażał stale zniszczeniem tego, co było o-

siągnięte ciężką pracą osadników. Trzeba było przekopywać ciągnące się kilometrami rowy odwadniające. Koszt odwodnienia wynosił wówczas 500 dolarów na hektar, co w stosunku do ówczesnej ceny ziemi 1500 do 2500 dolarów za hektar było bardzo dużo.

Kłeska powodzi i upałów

Powódź przychodziła szybko. Woda roz-

Uprawa ziemi odbywa się podobnie jak w „starym kraju”

lewała się wówczas szeroko po terenach, uprawianych przez polskich osadników. Gdy woda stała zbyt długo, nasiona w ziemi gnily, gdy natomiast zbyt szybko odchodziła, zabierała ze sobą wierzchnią warstwę ziemi a z nią cenne nasiona. Po odejściu wód na łustej ziemi, pokrytej warstwą ilu rzeczno, wyrastały bujne chwasty, które zagłuszały rośliny. Od wczesnego rana do późnej nocy wyrzynano je gołymi rękami, kłęcząc na mokrej ziemi.

Gdy po powodzi nastąpiły upały, powstawała groźba, że gorące promienie słoneczne mogły po prostu ugotować rośliny znajdujące się w mokrym gruncie i tą drogą pozabawić rolnika spodziewanego plonu.

Ziemia kopalnią złota

Lata nieurodzajów i klęsk żywiołowych nie zniechęciły jednak polskich osadników. Ludzie zakasali jeszcze bardziej rękawy, zaciśnili pasa i trwali w walce, modląc się o lepsze urodzaje. I ciężka mozolna praca przyniosła im wreszcie spodziewane owoce.

W latach pomyślnych urodzajów czarna ziemia była prawdziwą kopalnią złota, przynosząc osadnikom do 2500 worków cebuli z hektara, podczas gdy normalny plon wynosił tylko 750 worków. Za cebulę płacono od 1 do 3 dolarów za workę, co stanowiło poważny dochód dla rolnika. Po kilku takich latach osadnicy splacili wszystkie długi, nabyli nowoczesny sprzęt i zaczęli budować większe domy, zapewniające lepszą wygodę rolnikom i ich rodzinom.

Osuszanie terenów odbywało się w coraz szybszym tempie. W r. 1900 było pod uprawą 1200 hektarów, a w roku 1940 już około 4000. A dziś polscy koloniści zwiększyli obszar uprawy do 10 000 ha.

Nie tylko cebula

Rok 1941 dla polskich osadników był rokiem wielkiej klęski żywiołowej. Burze piaskowe powyrwały rosnące w ziemi cebule, a nasiona rozniosły po okolicznych wzgórzach. Zebrano wówczas zaledwie trzecią część normalnego plonu. Burze wyrządziły tak olbrzymie szkody, że ludzie zaczęli z troską patrzeć w przyszłość. Nie załamali

Ręka polska wyhodowane warzywo na glebie amerykańskiej

Dokoła strajku prasowego we Francji Związek Wydawniczy prasy paryskiej postawił twarde warunki

Paryż. (SAP). Związek wydawniczy prasy francuskiej oświadczył w ogłoszonym w poniedziałek porządku obrad, że gotów jest prowadzić dalej rozmowy, na temat układu w sprawie ponownego wydawania gazet.

W żadnym wypadku — dodaje oświadczenie — nie może być mowy o zaplaceniu pracownikom za dni strajku, a podwyżka może być tylko przyjęta jako ekwiwalent za odpowiadającą jej pracę. Tego rodzaju rozwiązanie może być zastosowane w okręgu paryskim, aby umożliwić wychodzenie dzienników siedem razy na tydzień.

Włosi proszą Churchilla o „opiekę” nad marynarką wojenną

Rzym. (SAP). Pismo „Mattino del Italia Centrale” przynosi artykuł admirała de Courten, b. ministra marynarki.

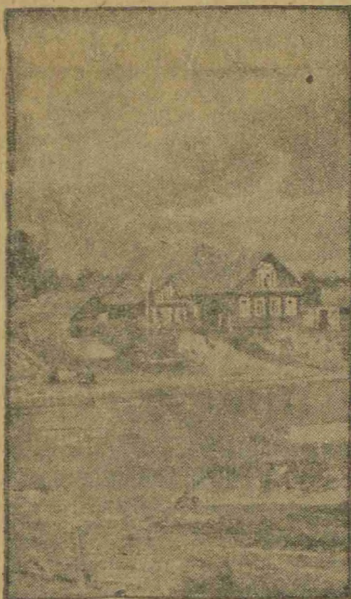
Admirał de Courten wzywa Churchilla, aby spowodował w Izbie Gmin dyskusję w sprawie marynarki włoskiej.

Przypomina się, że od czasu zawieszenia broni w 1945 r. koła amerykańskie twierdziły, iż zużytkowanie floty włoskiej nie będzie oznaczało oddania okrętów sprzymierzonych. Znane było stanowisko też Churchilla w sprawie przekazania okrętów włoskich marynarce radzieckiej. Późniejsze wypadki wykazały, iż Stany Zjednoczone oraz Wielka Brytania zmieniły swe stanowisko ze względów oportunistycznych.

Niezapłacone długi od... 80 lat Londyńska odpowiedź na projekt senatora amerykańskiego

Londyn. (SAP). Londyński dziennik „Daily Express” w numerze poniedziałkowym zamieścił na pierwszej stronie uwagi skierowane do senatora ze stanu Georgia, Richarda Russel, który zalecał, aby imperium brytyjskie przyłączyło się do Stanów Zjednoczonych.

Dziennik przypomina senatorowi, że Georgia i inne południowe stany Ameryki Północnej ciągle jeszcze winne są W. Brytanii 61 milionów funtów, pożyczonych tym stanom podczas amerykańskiej wojny domowej, czyli 80 lat temu.

Drewniane domki farmerów polskich są jasne, przestronne i wygodne

Anglia i Ameryka

Zamieszczamy poniżej wyjątki przemówienia radiowego prof. A. J. P. Taylora, znanego historyka angielskiego na temat polityki brytyjskiej w stosunku do USA.

„140 milionów Amerykanów — albo (aby wyrazić się ściślej) bogatsi wśród nich — dzieli między siebie 55 proc. ogólnego dochodu całej ludności globu. Bogactwo to służy nie tylko pokojowym celom. Procentowo wydaje Ameryka na zbrojenia większą część swego majątku narodowego, aniżeli Brytyjczycy lub ZSRR. Amerykanie zużyli 33 proc. swego budżetu na cele zbrojeniowe. Brytyjczycy 30 proc., a Sowieci 24 proc. W każdym razie zdecydowana, zjednoczona i agresywna Ameryka mogłaby skuteczniej myśleć o zdobyciu świata, aniżeli mógł to uczynić Hitler.

Amerykanie posiadają takie same gospodarcze i polityczne zasady, jakie posiadali Brytyjczycy w zeszłym stuleciu. Dlatego też dają oni do odtworzenia w Niemczech stanu przedhitlerowskiego — i ani nie myślą o tym, że przez to odtwarza się stosunki, jakie wydały na świat Hitlera.

Z tych samych też powodów zadają „gospodarczego równouprawnienia” państw. Tak samo można powiedzieć, że wilki i owce mają prawo jednakże używania swych kłów.

Mówiąc tu ogólnie o „Amerykanach”, nie zapominam o tym, że istnieje wielu Amerykanów, którzy nie pochwalają takiej polityki. Wpływy ich jednak maleją.

W najbliższych latach polityka amerykańska stawać się będzie coraz bardziej egoistyczna, krnąbrna i uparta. Stosować będzie wszelkie środki gospodarczej represji i politycznej groźby. Jednak jak długo Ameryka pozostanie demokracją, tak długo nie będzie wojny. Demokracja, to ważne założenie. Nadchodząca amerykańska katastrofa gospodarcza mogłaby zdruzgotać amerykański system demokratyczny. Lecz tak daleko jeszcze nie zaszliśmy.

STOSUNEK W. BRYTANII DO USA

Brytyjska polityka zagraniczna w odniesieniu do Ameryki jest mieszaniną wybujałości i słabości.

Wybujałość polega na tym, że Anglia uważa siebie za potęgę równoznaczną Ameryce, która może pertraktować z Ameryką, jak równy z równym. Z drugiej zaś strony Brytyjczycy są tak bojaźliwi, iż zdaje im się, że są wobec Ameryki zupełnie bezbronni i że muszą czynić wszystko, czego wymaga amerykańska polityka.

Wybujałość jest nieuzasadniona. Chwilowo Anglia jest gospodarczo zależna od Ameryki, a flota amerykańska jest sześciokrotnie silniejsza od angielskiej. W wypadku wojny mogłaby Ameryka bez wysiłku zniszczyć Anglię — nawet gdyby Anglia cały pozostały świat miała po swej stronie. W polityce angielskiej wojna z Ameryką jest nie do pomyslenia.

Natomiast bojaźliwość, która brytyjską zagraniczną politykę gospodarczą poddała dyktatowi amerykańskiemu — bowiem do

niczego innego nie zdążają wspólne sztaby wojskowe i dostosowanie angielskiego uzbrojenia do amerykańskiego — bojaźliwość ta nie jest wcale wynikiem potrzebnej Anglii polityki.

Anglicy wychodzili z założenia, że ich 8. lub 10 dywizji w Niemczech nie mogłyby nigdy zatrzymać armii sowieckich, że więc potrzebna im była pomoc amerykańska.

Gdyby Zw. Radziecki był naprawdę agresywny — o czym oczywiście nie ma mowy — wtedy by i Amerykanie nie uratowali Anglików. W najlepszym wypadku mogliby ich po kilku latach „oswobodzić”, lecz przedtem sowieckie pociski „V” zniszczyłyby Londyn i wszystkie wielkie miasta kontynentu. Jeśli naprawdę istnieje „rosyjskie niebezpieczeństwo”, wtedy powinni Anglicy skoncentrować wszystkie swoje stacjonowane na Bliskim Wschodzie wojska w Anglii i w Niemczech.

Jeśli natomiast Zw. Radziecki nie jest agresywny, to koncentrowanie wojsk angielskich na Bliskim Wschodzie nie ma w ogóle żadnego sensu. Cała brytyjska strategia na Bliskim Wschodzie roi się od sprzeczności. Anglicy strzegą amerykańskich rezerw naftowych w Arabii, aby zasłużyć sobie na pomoc amerykańską; gdyby owoych rezerw nie strzegli, nie potrzebowaliby tej pomocy. Anglicy trzymają się mocno swych pozycji strategicznych we wschodniej części Morza Śródziemnego i wzbraniają się dać Związkowi Radzieckiemu możliwości zabezpieczenia sobie kontroli czarnomorskich cieśnin. Taka polityka miałaby tylko wtedy uzasadnienie, gdyby Anglicy zamierzali zaatakować Rosję południową przez Morze Czarne, i dlatego martwią się możliwością natarcia sowieckiego w Europie zachodniej!

STRATEGIA FAŁSZYWA CZY BEZSENSOWNA?

A zatem? Jeśli ZSRR jest istotnie agresywny, to strategia angielska jest fałszywa; jeśli zaś ZSRR nie jest agresywny, to strategia ta jest bezsensowna.

Strategia i polityka Ameryki mało troszczy się o bezpieczeństwo Anglii; Ameryce chodzi jedynie o to, aby móc użyć wysp brytyjskich — jak też japońskich — jako lotniskowców dla bombowców atomowych; jednocześnie Amerykanie, bardzo dobrze wiedzą o tym, że w takim wypadku zarówno miasta angielskie, jak i japońskie, uległyby zagładzie.

Rozgorczenie Ameryki na Anglię — oto będzie czysty zysk z pożyczki dolarowej. Zdaje się, że obecna angielska polityka liczy na to, że Ameryka zrozumie ciężką sytuację i zwolni Anglię z jej zobowiązań. Jest to niebezpieczny rachunek.

Jeśli Amerykanie chcą w całym świecie wywołać chaos gospodarczy (a to stać się musi nieuniknionym wynikiem ich obecnej polityki), albo jeśli chcą zniszczyć świat za pomocą bomb atomowych (a i to może być wynikiem ich polityki), wtedy Anglicy nie mogą ująć przed skutkami. Mogą jedynie zapobiec temu, by nieszczęścia te nie spadły bezpośrednio na nich.

Na to potrzeba im jednak polityków, którzy świadomi są znaczenia, jakie socjalizm posiada dla gospodarki międzynarodowej. Potrzeba im dyplomatów, którzy nie są „gentlemenami”, i wojskowych, którzy nie uważają Zw. Radzieckiego za wroga Europy. Przede wszystkim zaś muszą zrozumieć, że zarówno równowaga mocarstw w Europie, jako też brytyjska hegemonia na morzach należą do przeszłości.

A. J. P. Taylor

§ PRAWO I ŻYCIE §

Mgr Z. Nowicka

Dyspozycje przestępcze

Niemal wszystkie prace kryminologiczne poświęcone zagadnieniu przestępczości i poszukujące przyczyn, które powodują u poszczególnych osobników konflikt z kodeksem karnym, mają na celu wykazanie w jakiej mierze do przestępczości przyczyniają się czynniki tkwiące w samym osobniku (endogenne), i jak liczyć się należy z czynnikami społecznymi (exogennymi). Szkoła antropologiczna przypisuje znaczenie tylko pierwszym czynnikom, szkoła socjologiczna bierze pod uwagę tylko czynniki drugie.

Lombrosowska koncepcja przestępcy urodzonego stwierdza, iż pewne właściwości indywidualne jednostki są same przez się wystarczającym warunkiem do spowodowania faktu przestępstwa. Najbardziej pomysłowe warunki egzystencji, najlepsze wpływy wychowawcze rozbijają się — u przestępcy — o wrodzone skłonności występne. Jego właściwości indywidualne popychają go do przestępstwa, czyniąc zeń jednostkę skazaną od urodzenia na popełnianie przestępstw. Przestępca urodzony jest przestępcą niepoprawnym, ani kara, ani środki wychowawcze nie są w stanie zmienić jego instynktownych skłonności występnych.

Absurdem byłoby negować zupełnie znaczenie czynnika indywidualnego u źródła przestępstwa. Jak również zupełnie jest nieprawdopodobne, aby człowiek mógł się urodzić ze zdecydowaną skłonnością do popełnienia przestępstwa przeciwko osobie lub mieniu, która z bezwzględnej konieczności popychałaby go do zabójstwa, oszustwa lub kradzieży, niezależnie od warunków, środowiska, wpływów wychowawczych oraz sytuacji materialnej i która czyniłaby zeń jednostkę już w zaraniu życia zupełnie niezdolną do poprawy. W każdym przestępstwie biorą zawsze udział dwa czynniki — endogenne, gdyż przestępstwo jest czynem człowieka i wynika z pewnego przeżycia psychicznego i exogenne, gdyż działanie przestępcze jest odpowiedzią na bodźce, płynące ze świata, otaczającego przestępcę. Każdy z tych czynników stanowi warunek niezbędny i dlatego o żadnym z nich nie

można mówić, że jest czynnikiem najważniejszym.

Jeżeli w poszukiwaniu treści pojęcia "dyspozycji przestępczych" zatrzymamy się na wyjaśnieniach tych autorów, którzy nad kwestią się zastanawiali, to dowiemy się, iż pojęcie to da się sprowadzić do pewnych odczynnych właściwości temperamentu i charakteru przestępcy. Właściwość ta jednak nie są czymś swoistym dla osób popełniających przestępstwa, bowiem można byłoby je wykazać i u osób nie popełniających przestępstw.

Impulsywność, nadmierna pobudliwość i cały szereg innych cech, często spotykanych u pewnej kategorii przestępców (sprawców przestępstw przeciwko osobie), są właściwe wielkiej masie ludzi niezależnych od przestępców. W przypadkach przestępstw przeciwko osobie i pokrewnych przestępstwach dyspozycja do popełniania przestępstwa da się sprowadzić do pewnych określonych cech, które tłumaczą nam, dlaczego przy pewnym układzie warunków zewnętrznych, osobnicy, posiadający takie właściwości są bardziej od innych skłonni do czynów agresywnych, przejawiających się jako zabójstwo, lub uszkodzenia ciała, do gwałtownego wyładowania gniewu w postaci zniewagi itp. W tych przypadkach dyspozycje przestępcze oznaczają więc skłonność do określonego działania, wykazującego wyraźny i łatwo dla nas uchwytny związek z pewnymi indywidualnymi właściwościami; rozumiając jest przy tym, iż działanie to może przy sprzyjających warunkach zewnętrznych znaleźć się łatwo w kolizji z kodeksem karnym. W tych przypadkach jesteśmy bardzo często na pograniczu zdrowia i choroby, na szerokiej płaszczyźnie, na której psychologia zabiega się o psychopatologię i gdzie ilość przestępstw, w których powinieli zabierać głos biegły psychiatra, jest bardzo duża.

Inaczej wyglądało zagadnienie w dziedzinie przestępstw przeciwko mieniu, to znaczy, w tej właśnie dziedzinie, która pod względem ilościowym stanowi największą bolączkę prawa karnego. Zastanówmy się nad tym, jakie znaczenie w przyczynowości przestępstw przeciwko mieniu posiadają mogą te wszystkie momenty, które są zazwyczaj wysuwane, jako podłoże dyspozycji przestępczych. A więc na pierwszym miejscu takie cechy, jak brak zrównoważenia wewnętrznego, pobudliwość, impulsywność, drażliwość, trudność w opanowaniu emocjonalnych popędów. Trudno jest przypuścić, aby wyżej wymienione właściwości mogły mieć istotne znaczenie w popełnianiu przestępstw przeciwko mieniu. Wśród złodziei spotykamy zarówno osobników energicznych, umie-

jących wytrwale przeprowadzać swoje plany, jak i ludzi mało aktywnych, niezdolnych do dłuższego wysiłku, a więc przed stawicielei zasadniczo odmiennych właściwości psychicznych. Kwestia energii lub jej braku nie może bowiem posiadać — dla zagadnienia skłonności do popełniania przestępstw przeciwko mieniu — zasadniczego znaczenia i zastanawiając się nad nim pod tym kątem widzenia jest zupełnie zbyteczne.

Bardzo ważną sprawą jest badanie struktury moralnej przestępcy przy poszukiwaniu podłoża dyspozycji przestępczych. Pojęcia prawne i moralne przeciwstawiają się różnym naszym zachciankom i kontrolują nasze popędy. Jeśli się pragnie uważać pewne właściwości psychiczne za podłoże dyspozycji przestępczych, to należy zawsze zadawać sobie pytanie, czy cechy te nie są cechami wtórnymi, pochodnymi, czy nie powstały one na skutek długotrwałego wykonywania pewnego zawodu, lub w związku z przebywaniem w pewnym środowisku sprzyjającym ukształtowaniu się określonych nawyków i skłonności. Wtedy, gdy analizujemy psychikę dorosłego przestępcy a zwłaszcza zawodowca lub recydywisty, takie odróżnienie właściwości pierwotnych od cech wtórnych jest bardzo trudne. Tym czasem dla zagadnienia dyspozycji przestępczych, specjalne znaczenie posiadają właśnie takie właściwości, które u danego osobnika stanowią cechy pierwotne. Natwiecej więc można oczekiwać pod tym względem od badań, które dotyczyłyby nieletnich przestępców. Tutaj bowiem mamy jeszcze do czynienia z takimi osobnikami, u których cechy zawodowe i naleciałości, związane z pewnymi nawykami, nie wchodzi przeważnie w rachubę i nie mogą zaciemnić łatwego podłoża czynów występnych. Bada się wtedy jeszcze istotne dyspozycje, a nie ma to znaczenia właściwości, wytworzone w ciągu długoletniego życia przestępczego i wielokrotnych pobytów w więzieniach.

Ze względu więc na to, że dla nauki o przestępczości specjalnie ważna jest kwestia formowania się psychiki przestępcy i kształtowania się jego poczucia etycznych, uczeni zaczęli kłaść specjalny nacisk na konieczność przeprowadzania systematycznych badań nad przestępcami nieletnimi, ułatwiających przez to zbadanie genezy dyspozycji przestępczych.

Amnestia

Celem upamiętnienia otwarcia Sejmu Ustawodawczego, wybranego z woli narodu, w dniu 19 stycznia 1947 r. i wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz celem umożliwienia wszystkim obywatelom wzięcia udziału w odbudowie demokratycznej Polski ludowej — udziela się sprawcom i uczestnikom przestępstw popełnionych w kraju lub za granicą przed dniem 5 lutego 1947 r., amnestii na zasadach, określonych w niniejszej ustawie. Tak brzmi art. 1 ustawy amnestyjnej z dnia 22 lutego 1947 r.

Art. 2, 3, 4, 6, 7 dotyczy przestępstw, występów i wykroczeń objętych amnestią, oraz mówią o darowaniu i łagodzeniu kary, względnie zamianie kary śmierci lub kary łożyniowego więzienia na karę 15 lat więzienia.

Art. 10 par. 1 wymienia przestępstwa, do których nie stosuje się amnestii, a par. 2 mówi o osobach nie korzystających z amnestii.

Art. 2, par. 1, punkt b. mówi, że instancją, do której ujawniający się powinien zgłosić jest komisja złożona z przedstawicieli władz bezpieczeństwa i Rady Narodowej.

Art. 19 brzmi: „W przypadku, gdy osoba, która skorzystała z amnestii stosownie do przepisów art. 2, par. 1 i 2 w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy popełni nowe przestępstwo tego samego rodzaju co określone w wyżej wymienionych przepisach — sąd wymierzając karę za nowe przestępstwo, nie może orzec kary niższej od podwójnego najniższego ustawowego wymiaru kary, przewidzianego za dane przestępstwo, nie przekraczając jednak ustawowej granicy danego rodzaju kary”.

N.

WYDAWNICTWA PRAWNICZE

Ehrlich Ludwik. Karta Narodów Zjednoczonych. Kraków.

Alfons Klarkowski. Okupacja niemiecka w Polsce w świetle prawa narodów. Poznań, 1946 r.

Dr Władysław Siedlecki. „Wprowadzenie do nauki o spółdzielczości”. Wyd. Spółdzielni Księgarskiej „Czytelnik”, Kraków, 1946 r.

„Mały kodeks karny” opracował Witold Bogucki. Wyd. Sp. Wyd. „Książka”. Kodeks postępowania niespornego. Księga I część ogólna oraz przepisy szczegółowe jednolitego postępowania niespornego z objaśnieniami w opracowaniu Jana Jakuba Litauera. Łódź, 1946 r. Nakładem Spółdzielni Wydawniczej „Prawo”

Jednolite prawa cywilne na obszarze całego kraju

Zarządzeniem Ministerstwa Sprawiedliwości, z dnia 18 lutego 1947 r. powołana została komisja, mająca na celu opracowanie

projektu jednolitego polskiego kodeksu cywilnego, opartego na aktach ustawodawczych, które zunifikowały prawo cywilne w Polsce, jak również motywów do tego projektu. W skład komisji wchodzi przedstawiciele nauki i sądownictwa.

Przewodnictwo komisji znajduje się w rękach ministra Sprawiedliwości tow. Świątkowskiego, który zastrzegł sobie prawo wyznaczenia zastępców przewodniczącego spośród pracowników Ministerstwa Sprawiedliwości.

Komisja korzysta z pomocy biurowej Departamentu Ustawodawczego Ministerstwa Sprawiedliwości. Regulamin obrad opracowany zostanie przez komisję i przedstawiony do zatwierdzenia ministrowi sprawiedliwości.

W zakresie ustawodawstwa ukazały się: Kodeks Handlowy (Nakł. Sp. Wyd. „Czytelnik” Biblioteka Tekstów Ustaw 1946 r. Str. 419.

Kodeks Postępowania Cywilnego. Zebrał i opracował Henryk Jeleński. Nakł. Księgarnia Powszechna. Biblioteka Tekstów Ustaw, Kraków 1945 r. Str. 530.

Ordynacja wyborcza do Sejmu Ustawodawczego (Ustawa z dnia 22 września 1946 r.). Nakł. Sp. Wyd. „Książka” Warszawa 1946 r. Str. 32 wykaz okręgów wyborczych.

Ordynacja wyborcza do Sejmu Ustawodawczego. Popularny komentarz ze wstępem i objaśnieniami. Nakł. Sp. Wyd. „Książka” Warszawa 1946 r. Str. 84.

Prawo opiekuńcze i przepisy wprowadzające. Wstęp dra Aleksandra Woltera. Nakł. Prawnicza Spółdzielnia Nakładowa. Zabrze 1946 r. Str. 64.

Prawo rodzinne — dekret z dnia 22 stycznia 1946 r. Tekst dekretu z objaśnieniami, motywami ustawodawczymi i tezami społeczno-politycznymi. Przepisy wprowadzające, przepisy zwiazkowe. Opr. dr Marian Kamiński. Nakładem autora. Str. 93.

Rozporządzenie o wynagrodzeniu adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych wraz z tabelą. (Rozp. z dnia 21. V. 1946 r.). Opr. Jerzy Niedzwiedzki. Nakł. Pomorska Sp. Księgarska „Nauka”, Bydgoszcz 1946 r. Str. 19.

Porady prawne

Bączkowski Józef — Ostaszewo k. Torunia. Podanie w wymienionej przez Ob. sprawie należy wnieść do Gabinetu Ministra Ministerstwa Poczty i Telegrafów w Warszawie, Dziennika Urzędowego Ministerstwa Poczty i Telegrafów nr 8 nie ma. W roku 1945 ukazało się tylko pięć numerów tego dziennika.

Stefan Maciejowski, Młyniec, poczta Lubień. Jeżeli ma Ob. odpowiednie dokumenty, którymi mógłby się wykazać, że firma w dniu 12 sierpnia 1939 r. nie wywiązała się ze swoich zobowiązań względem Ob., a sprawa nie dałaby się załatwić polubownie, należy ją skierować do sądu.

J. B. Toruń, ul. Mickiewicza. Sprawę należy przedłożyć Nadzwyczajnej Komisji Mieszkańcowej do wglądu. Jednak naszym zdaniem sprawa jest raczej przesadzona na niekorzyść Ob., w wypadku jeżeli wymieniona osoba posiada przydział.

Jan Stróński, Jarki, poczta Cierpice k. Torunia. Opłata podatku gruntowego jest obowiązkowa. Radzimy zwrócić się do Powiatowego Urzędu Ziemskiego w Toruniu, ul. Mickiewicza 61. II piętro, celem wyjaśnienia i ewentualnego uzyskania obniżenia stopy podatkowej.

L. W. Dobrzyń nad Drwęcą. Prawo spadkowe przewiduje następujące formy sporządzenia testamentu:

- 1) spadkodawca może sporządzić testament w ten sposób, że w całości napisze go piórem ręcznym, podpíše i zaopatrzy datą, zawierającą dzień, miesiąc i rok sporządzenia testamentu;
- 2) spadkodawca może sporządzić testament wobec dwóch, równocześnie obecnych świadków, poda ustnie swoją wolę do wiadomości, sądziłego obywatelskiego, burmistrza, albo upoważnionego przez niego urzędnika lub wójta. Osoba ta spíše wolę spadkodawcy w protokole, z podaniem daty jego sporządzenia. Protokół zostanie następnie podpisany przez spadkodawcę, osobę spisującą jego wolę, oraz świadków;
- 3) spadkodawca może sporządzić testament przed notariuszem w ten sposób, że wolę swoją poda mu ustnie do wiadomości notariusz zaś tę wolę spíše w protokole. Na żądanie spadkodawcy notariusz włoży protokół do koperty, zapieczętuje, zaznaczy na niej, że swoim podpisem czyi testament zawiera i pozostawi ją u siebie na przechowanie;
- 4) spadkodawca może sporządzić testament przed notariuszem też w ten sposób, że wręczy mu pismo z oświadcze-

Znaczenie ksiąg wieczystych

W myśl art. 14 nowego prawa rzeczowego, w celu ustalenia praw rzeczowych na nieruchomościach prowadzi się dla nich księgi wieczyste. Księga wieczysta uewnętrznym stan prawnym nieruchomości wobec osób trzecich i zapewnia nabytym prawom moc dowodową: gwarantuje zasadę rękojmi wiary publicznej, dzięki której w pewnych okolicznościach można polegać w zupełności na księgach bez obawy, że zawiodą one to zaufanie, ponieważ uważa się je za wierny obraz rzeczywistego stanu prawnego nieruchomości.

Rękojmią wiary publicznej wyraża art. 20 nowego prawa, który stanowi, że w razie niezgodności między treścią księgi, a rzeczywistym stanem, prawnym, treść księgi rozstrzyga na korzyść tego, kto przez czynność prawną nabywa własność lub inne prawo rzeczowe, chyba że chodzi o rozporządzenie bezpłatne albo że nabywca działał w złej wierze.

Właściciel nieruchomości obowiązany jest do ujawnienia swego prawa. Jeżeli właścicielem jest osoba prywatna, sąd prowadzący księgę wieczystą przynajmniej opieszalego właściciela za pomocą grywny,

niem, iż jest ono testamentem. Z piórem tym notariusz postępuje jak w punkcie trzecim.

Przy sporządzaniu testamentu nie może być świadkiem osoba która:

- 1) nie ma pełnej zdolności do działań prawnych,
- 2) jest ślepa, głucha lub niema,
- 3) nie umie czytać i pisać,
- 4) została skazana prawomocnym wyrokiem za fałszywe zeznania,
- 5) nie włada mową, w której sporządzony był testament,
- 6) osoba, dla której spadkodawca w tym testamencie ustanowił jakakolwiek korzyść, oraz jej małżonek, wstępni (np. rodzice, dziadkowie), zstępni (potomkowie) rodzeństwo, osoby w ten sam sposób

z nią spowinowacane lub pozostające z nią w etosunku przypośobienia (dzieci adoptowane).

Objekty o wartości do 10.000 zł nie podlegają podatkowi spadkowemu. Szacunku dokonać mogą miejscowe czynniki skarbowe. Tabelę stopy procentowej opodatkowania spadku otrzymać można w najbliższym Urzędzie Skarbowym.

Do spadku powołane są przede wszystkim dzieci spadkodawcy, które dziedziczą w częściach równych. Pozostały przy życiu małżonek dziedziczy z ustawy; w zbiegu ze zstępni (dziećmi) małżonka zmarłego — 1/4 część spadku, w zbiegu z jego rodzicami i rodzeństwem lub zstępni rodzeństwa — połowę spadku, a w braku takich krewnych — cały spadek.

Redakcja prosi o nie przysyłanie znaczków pocztowych, gdyż odpowiedzi zamieszczone będą tylko na łamach pisma. (2)

Z CAŁEGO POMORZA

Więźniowie wychodzą na wolność

Na całym Pomorzu dekret o amnestii wprowadzany w czyn

W chwili, gdy czytelnicy nasi otrzymają numer naszej gazety, setki więźniów na Pomorzu znajdują się poza murami więzień.

Prokuratorzy i sędziowie pośpiesznie opracowują plan zwalniania więźniów.

We wtorek opuściła więzienie toruńskie pierwsza grupa 30 więźniów. Już od samego rana czekały rodziny na swoich bliskich. Przed bramą więzienną duży ruch. W rękach przybyszów paczki i części garderoby.

Wyludniają się również powoli więzienia w Bydgoszczy, w Grudziądzu, we Włocławku i w innych miastach Pomorza.

Pierwsze grupy więźniów wychodzą na wolność. Wśród nich znajdują się

więźniowie polityczni, skazani na kary więzienia do lat pięciu i zwykli przestępcy, skazani do 2-let więzienia.

Następne dni przyniosą dalsze zwolnienia. Według pobieżnych obliczeń o-

puści mury więzień na terenie apelacji pomorskiej kilka tysięcy osób.

Amnestia daje im wolność, do której tęsknili i którą powinni po pobycie w murach więziennych w pełni docenić.

„To zrobiła wódka” woła dzieciobójca bydgoski

Ohydny mord popełniony w Bydgoszczy na dwojgu własnych dzieci przez Zygmunta Urbańskiego (ul. Kordeckiego) wstrząsnął do głębi opinią publiczną, która nie może znaleźć usprawiedliwienia dla dzieciobójcy. Zbrodniarz milczy, od czasu do czasu ciężko wzdycha i tłumaczy się zamroczeniem umysłu alkoholem.

Okazuje się bowiem, że bezpośrednio po sprzeczce z żoną, co miało miejsce w sobotę wieczorem, przyszedł do niego jeden z kolegów z litrem wódki. Alkoholem Urbański raczył się przez całą noc do godz. 6 rano i w trakcie rozpaczy wahał swojego położenia rodzinnego wygrażał: „Ta tragedia skończy się dzisiaj!”

Urbański mieszkał ze swą matką, która wychowywała jego dzieci, odwiedzone co pewien czas przez ich matkę. Ta przybywała do domu rozwiedzionego z nią męża na podstawie zezwolenia sądu i w asyście — milicji w obawie aby brutalnie jej nie pobili. W sobotę przysłała ona bez milicji.

Dotychczas nie wiadomo dokładnie dlaczego Urbański, palający do żony zemstą, wywarł ją w tak straszliwy sposób na swych niewinnych dzieciach.

Matka Urbańskiego, która bawiła w domu podczas popełniania zbrodni, — znajdowała się w pokoju. Do niej wpadł raniony nożem w pierś młody synek, który upadł i wyzionął ducha. Córeczka leżała w kałuży krwi w kuchni. Przerazona kobieta — wręcz nie wierząc oczom — wybiegła za uciekającym szaleńcem i zaalarmowała sąsiadów, a ci pogotowie. Wszelka pomoc okazała się spóźniona. Urbańska natychmiast udała się do drugiego syna i ten dopiero odszukał mordercę, którego ujęła milicja.

Matka zamordowanych dzieci dowiedziała się o zbrodni dopiero z gazet. (cz)

Groźny bandyta pod kluczem

Przed Sadem Apelacyjnym w Toruniu odbędzie się rozprawa przeciwko groźnemu bandycie Brzozie, który skazany został przez Sąd Okręgowy w Chojnicach na 15 lat więzienia. Prokurator S. O. wniósł apelację od wyroku, uważając wymiar tego za zbyt niski. Podkreślił należy, iż sprawa Brzozy już kilkakrotnie rozpatrywana była przez Sąd Okręgowy na Pomorzu.

Brzoza był hersztem bandy, która z bronią w ręce grasowała na Pomorzu.

We wsi Domostaw napadli bandyci na

gospodarstwo Krauzego. Poprosili oni gospodarza o wodę do picia i podstępnie wdarli się do mieszkania z pistoletami w ręce. Na wszczęty alarm napadniętych zbiegli się sąsiedzi, których banda zasygnalizowała gładem kul.

Brzoza został ujęty po kilku dniach przez Milicję Obywatelską, został jednak uciec z więzienia, by wpaść w ręce sprawiedliwości. Dotychczasowe rozprawy sądowe przeciwko bandycie odbyły się w trybie doraźnym. Brzozie grozi kara dożywotniego więzienia lub kara śmierci.

Obrabowali przechodnia i nagiego zostawili na mrozie

W Szczecinie obrabowano na ulicy niejakiego Ryszarda Baciera. Gdy Bacier wracał około godz. 20 do domu, podeszło do niego 2 osobników w towarzystwie kobiety i porzucił go. Następnie nieprzytomnemu zdjęli ubranie i bieliznę, zaciągnęli w gruz i pozostawili na mrozie 15-stopniowym. Po 2 godzinach został Bacier odnaleziony przez dwie kobiety, które udzieliły mu pomocy i przewiozły do szpitala. W wyniku pobicia Bacier ma szereg ran, a 2-godzinny pobyt na silnym mrozie spowodował odmrożenie nóg.

W trakcie dochodzeń ustalono, iż sprawcami pobicia są: Andrzej Konieczny, jego kochanka Aniela Celeban i Stefan Pawlak.

Sprawców pobicia zdemaskowano w niezwykły sposób. Jeden z sąsiadów Koniecznego doniósł milicji, iż widział, jak czyścili cudzą marynarkę z krwi. Konieczny

został przytrzymany. Nie można mu było jednak niczego udowodnić. W czasie rewizji osobistej jeden z wywiadowców i Komisarzu znalazł w portfelu Koniecznego fotografie pobitego Baciera, którego znał osobiście i o którym wiedział, że znajduje się w szpitalu. Zdemaskowany opryszek przyznał się do rabunku.

Komisje amnestyjne przy więzieniach już rozpoczęły działalność

Bydgoszcz. Na konferencji u wojewody pomorskiego rozpatrzono i ostatecznie ustalono organizację komisji amnestyjnych, których czynności potrwać przez 10 do 12 dni.

W Bydgoszczy — gdzie znajdują się dwa więzienia, mianowicie karno-słedcze

przy Sądzie Okręgowym i wojskowe — utworzone zostaną dwie komisje amnestyjne, każda z nich złożona z przedstawicieli wydz. Opieki Społ. przy zarządzie miejskim, urzędu zatrudnienia, PUR-u, MKOS-u, Ref. Zdrowia, władz bezpieczeństwa i PCK. Do jednej z nich wejdą naczelnicy wymienionych urzędów, ob. Buczkowski, Stonimski, Koško, Świecicka itd. Będą one urzędowały w specjalnych biurach oddanych do ich dyspozycji przez zarządy obu więzień, które do wczoraj rano ukończyły już przygotowania do zwolnień więźniów podlegających amnestii według nakazów władz orzeczonych.

Podobne komisje utworzone zostaną w innych miastach wydzielonych Pomorza. Niezależnie od tych komisji urzęduje już od poniedziałku komisja przyjmująca ujawniających się działaczy podziemia. Lokal jej znajduje się w gmachu Woj. Urzędu Bezpieczeństwa przy ul. Chodkiewicza 32.

Równocześnie z rozpoczęciem działalności komisji amnestyjnych wzmocnienie został obsady wydziałów opieki społecznej przy zarządach miejskich, które oprócz pomocy rzeczowej będą potrzebującym pomoc udzielały zapomóg pieniężnych. (L)

SS-owiec ujęty w Szczecinie

Milicja Obywatelska ujęła w Szczecinie niejakiego Franciszka Mańko, b. SS-owca z Brodnicy w wojew. pomorskim. Mańko został rozpoznany przez jednego z mieszkańców Brodnicy, który wskazał go natychmiast milicji.

W komisariacie bezczelny SS-owiec wyznał się należenie do zbrodniczej organiza-

cji, został jednak zdemaskowany. Na zadanie przestuchującego musiał zdjąć koszulę. Na prawym przedramieniu znaleziono wytatuowany znak SS.

Mańko w czasie okupacji zniósł się nad ludnością w Brodnicy, szykanując Polaków. (z)

MKOS w trosce o podobiecznych

Miejski Komitet Opieki Społecznej w Inowrocławiu wykazuje nieprzeciętną działalność i cieszy się ogólną sympatią swych podobiecznych. Mimo ogromnych trudności finansowych MKOS wydaje dziennie około

tysiąca obiadów, które przeznaczone są przede wszystkim dla dzieci szkół powszechnych i przedszkół.

Dziecko polskie, które w latach okupacji bardzo ucierpiało pod względem odżywiania, znalazło prawdziwie matczyną opiekę ze strony MKOS-u.

Nie tylko dzieci, ale i starsi znajdują w MKOS staranną opiekę. W miesiącu lutym 190 najbardziej potrzebujących rodzin stołecy Kujaw otrzymało jednorazową zapomogę w postaci — 1 cetnara węgla, 2 pół kg kaszy 2 i pół kg maki i 2 i pół kg grochu oraz pół kg stoniny i pół kg świeżego mięsa wieprzowego.

Napad na Urząd Pocztowy w Szczecinie

W godzinach popołudniowych dokonano suchwałego napadu rabunkowego na Urząd Pocztowy w Szczecinie.

Niejakiego Andrzeja Niteckiego, uzbrojony w rewolwer, przedostał się przez parkan na podwórko urzędu, a następnie tylnym wejściem wszedł do kasy. Tam sterroryzował obecnych urzędników i wzięwszy paczkę pieniędzy zbiegł. Opryszek został w krótkim czasie ujęty przez milicję i przekazany prokuratorze. (z)

wanego przed wojną w Gdwi obelisku, wzniesionego przez Związek Słowiański, Młodzież Wiejskiej.

* W Gdańsku odbyła się wojewódzka konferencja lekarzy weterynaryjnych z tegoż wojew. gdańskiego. Tematem konferencji była między innymi palaca sprawa chorób zakaźnych i walki z nimi.

KRONIKA WŁOCŁAWSKA

— Redakcja i administracja naszego ośmiema we Włocławku mieszczą się przy Placu Wolności (gmach EKO), telefon 13-60.

— Nocny dyżur aptek: do piątku dnia 7 bm w aptekach przy St. Rynku.

— Najważniejsze telefony: Karetka Pogotowia PCK 1541, Milicja Obywatelska 1059 i 1162, Straż Pożarna 1234.

— Repertuar kin: „Baltyk” — Siedmiu śmiałych „Polonia” — Ulica Złocychów.

— W sprawie „żywych torped”. Mieszkanca naszego miasta, ob. Debska, zwraca się za naszym pośrednictwem do wszystkich tych obywateli Włocławka, którzy w r. 1939 zgłosili się jako tzw. „żywe torpedy” do walki z Niemcami, aby w sprawach organizacyjnych zgłosili się do niej na zebranie, które odbędzie się w dniu 9 marca rb. o godz. 16 przy ul. Karnkowskiego nr 14 (a).

— Badanie kliniczne zwierząt pociągowych. Prezydent miasta Włocławka wydał obwieszczenie w sprawie zwalczania zarazy stadniczej u koni, znajdujących się na terenie miasta Włocławka. W myśl tego obwieszczenia badanie przeprowadzone zostaje przez Powiatowego Lekarza Weterynarii we Włocławku po uprzednim uzgodnieniu terminu badania z właścicielem konia. Posiadacze zwierząt, którzy nie doprowadzą koni do badania lekarsko-wet., jak również ci, którzy wprowadzą na teren miasta konie, nie poddane uprzednio badaniu weterynaryjnemu względnie jeśli nie zgłoszą faktu sprowadzenia koni w Zarządzie Miejskim — Wydział Wojskowy — w terminie do dni trzech, podlegają sankcjom karnym. (a)

— Za znieważenie milicjantów. Będący „lokiem” pod „gazem” mieszkaniec Włocławka Stanisław Glinkowski awanturując się na ulicy zatrzymany został przez patrol M. O. i odprawiany do Komendy Powiatowej Milicji Ob. W czasie przesłuchania go przez funkcjonariuszów MO Glinkowski, obrzucał jednego z nich wulgarными epitetami a drugiego znieważał czynnie. Sprawa znalazła swój epilog przed tym Sędziem Grodzkim, który awanturnika skazał na 8 miesięcy więzienia. (b)

— Inspekcja hufców PW i WF. W czasie od połowy stycznia do końca lutego rb komendant i oficerowie Powiatowego Urzędu WF i PW przeprowadzili na terenie miasta Włocławka szereg inspekcji wyszkoleniowych miejscowych hufców Przystosowania Wojskowego. Inspekcje wykazały dobre postępy we wszystkich dziedzinach p. w. (b)

Ogłoszenie

Wydział Apropozycji i Handlu miasta Włocławka podaje do wiadomości, że w terminie od dnia 6 do 15 marca rb. sprzedawane będą następujące towary: 1 sol na karty zaopatrzona z miesiąca grudnia 1946 r. kat. II na odcinek nr 24 po 400 gr, kategoria III na odcinek nr 24 po 200 gr; kategoria III na odcinek nr 24 po 30 gr, kat. IIR na odcinek nr 24 po 200 gr. Czekolada za m-c styczeń — dodatek D-3, 7 i 12 na odcinek nr 32 po jednej tabliczce 4 uncowej lub po 2 tabliczki 2 uncowe albo po 4 tabliczki 1 uncowe. Dodatek D-7 i 12 na odcinek nr 1 po 2 tabliczki 4 uncowe, lub po 4 tabliczki 2 uncowe albo 8 tabliczek 8 uncowych. Tłuszcz kokosowy na karty z miesiąca stycznia 1947 r. kat. I na odcinek nr 10 po 1 kg. Dodatek C na odcinek nr 9 po 250 gr. Dodatek „M” na odcinek nr 15 po 250 gr. Tłuszcz kokosowy na karty zaopatrzona z miesiąca lutego rb. Cena za 1 kg tłuszczu kokosowego 45 złotych, za 1 kg soli 250 zł, tabliczka czekolady 4 uncowa 10 zł, tabliczka czekolady 2 uncowa 15 zł, 1 tabliczka czekolady 1 uncowa 750.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, że dla posiadaczy kart odzieżowych nadeszły materiały tekstylne na 4 kwartał 1947 roku. W tym celu każdy zakład pracy zatrudniający ponad 50 pracowników sporządzi listę pracowników w 3 egzemplarzach z dwucentymetrowymi odstępami według poniższego wzoru: Liczba porządkowa, imię i nazwisko, nr karty odzieżowej, wyszczególnienie zarejestrowanych miesięcy w czwartym kwartale. W ten sposób sporządzone listy złożone wraz z kartami odzieżowymi w Wydziale Apropozycji i Handlu miasta Włocławka przy ul. Kościuszki nr 12 pokój nr 10 w nieprzekraczalnym terminie od dnia 6 do 13 marca rb.

Posiadacze kart odzieżowych, mający 4 kwartał całkowicie zarejestrowany otrzymują materiały za 56 punktów bawelnianych. Jeżeli posiadacz karty ma zarejestrowaną kartę tylko na 1 miesiąc, otrzymuje na 19 punktów, a jeżeli na dwa miesiące — otrzymuje na 37 punktów.

Przy szerokości 70 cm należy liczyć za 1 metr 7 punktów przy szerokości większej lub mniejszej doliczać lub potrącać na każde 10 cm 1 punkt. Zaznaczamy że otrzymaliśmy metraż białozłoty. Jednocześnie nadmieniamy że pod żadnym względem nie wolno z akcji 4 kwartału wyrównywać niezrealizowanych punktów wełnianych z 3 kwartału. Wyrównanie tych punktów nastąpi po ukończeniu akcji 3 i 4 kwartału 1947 roku.

POWOLNE
RADIO
WŁOCŁAWSKA
BYDGOSZCZ-TORUŃ

Bydgoszcz — Toruń na fal 304
Środa — 5 marca 1947 r.

6.00—7.35 Transmisja programu ogólnopolskiego. 7.35—7.40 Program na dzień bieżący — Bydg. 7.40—8.50 Transmisja programu ogólnopolskiego. 8.50—9.10 Audycja dla szkół „Zagadki historyczno-geograficzne” opr. Klemens Zarzycki — Toruń. 9.10—9.35 Muzyka poranna z płyt — Bydg. 9.35—9.45 Wiadomości miejscowe i ogłoszenia — Bydg. 9.45—9.55 Dyktando programu dla radiowców — Bydg. 9.55—10.05 Wiadomości miejscowe — Toruń. 11.57—14.00 Transmisja programu ogólnopolskiego 14.00—14.10 Informacje miejscowe — Bydg. 14.10—14.35 Recital śpiewaczy Zofii Czarkowskiej — Toruń 14.35—14.45 Przegląd sportowy — Bydg. 14.45—15.00 Kursy radiowe dla nauczycieli „O pracy, mocy i energii” — opracował J. Kowal — Toruń. 15.00—19.15 Transmisja programu ogólnopolskiego. — 19.15—19.30 Rozmowa z radioluchaczami — Bydgoszcz 19.30—23.30 Transmisja programu ogólnopolskiego. 23.30—23.55 Koncert żywczeń — Bydg. 23.55—24.00 Zakończenie audycji — ogłp.

KRONIKA TORUNSKA

DYZURY APTEK

Do piątku, dnia 7 marca, w rękach dyżurnych aptek: „Pod Orłem”, Rynek Staromiejski 4 i „Pod Łabędziem”, Mokre, Kościuszki 19. Apteki czynne są bez przerwy do godziny 19. Dyżurne czynne całą noc. Po godzinie 20 obowiązują dopłata.

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ

We środę, dnia 5 marca br. o godz. 19 przedstawienie wieczorne Teatru Ziemi Pomorskiej wypełnia dwie sztuki współczesne angielskich autorów: trzyaktowa komedia B. K. Chestertona „Magia” oraz jednoaktowa sztuka B. G. Shaw'a „Czarna dama z sonetów”. Reżyseria — W. Horzyca, oprawa dekoracyjna projektu L. Torwira.

Premiera w Teatrze Ziemi Pomorskiej

W piątek, dnia 7 marca br. odbędzie się premiera jednej z najlepszych sztuk znakomitego pisarza francuskiego Eugénie Scribe'a pt. „Walka kobiet”, w której łączy się będzie uroczystość jubileuszowa p. Ireny Jasińskiej-Detkowskiej, obchodzącej w tym dniu swe trzydziestoletnie gody ze sceną polską. Jubilatka wystąpi w roli hrabiny d'Autreval, inne zaś role wykonają pp. Mincerówna, Wasilewski, Obidowicz, Detkowski, Malkowski. Reżyseria — W. Horzyca. Dekoracje — L. Torwira.

TEATR DOMU ŻOŁNIERZA

We środę, dnia 5 bm. „Fircyk w zalach”, pełna humoru komedia Fr. Zabłockiego.

TEATR DOMU ŻOŁNIERZA

We czwartek, dnia 6 bm. wznowienie przeżabawnej krotchwil „Ja tu rządzą”.

REPERTUAR KIN

Kino „Bałtyk” wyświetla polską komedię muzyczną pt. „Sześciu trzynastka”. W roli głównej Grosówna i Sietalski. Początek przedstawień o godz. 18 i 20. w niedzielę i święta o godz. 14, 16, 18 i 20.

Kino „Wolność” (Prosta 5) Film produkcji francuskiej pt. „Jęj pierwszy bal”. Najnowsza kronika filmowa. Dla młodzieży do lat 16 niedozwolony. Początek w dni powszednie o godz. 17.30, 19.30; w niedzielę o godz. 15.30, 17.30 i 19.30.

Kino „Orzeł” (Strumykowa 3). Film angielski pt. „Podwodny patrol”, obrazujący walki angielskiej łodzi podwodnej z okrętami nieprzyjacielskimi. Dozwolony dla młodzieży od lat 8. Poza tym dodatek pt. „Piloti transportowi”. Początek seansów o 16, 18 i 20, w niedzielę i święta o 16, 18 i 20.

Kino Garnizonowe: Codziennie film pt. „Zuch dziewczyna” — komedia. Początek o godz. 18. W niedzielę i święta o godz. 16 i 18.

Szkoła przysposobienia spółdzielczego dla inwalidów wojennych. Na Dolnym Śląsku czynna jest Szkoła Przesposobienia Spółdzielczego dla inwalidów wojennych R. P. w Piechowicach. Warunki przyjęcia w kancelarii Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Toruniu przy ul. Łaziennej nr 13.

Zarząd Związku b. Więźniów Politycznych w Toruniu rozdzieli dla wów i sierot 20 kg maki kukurydzianej po cenie 10 zł za 1 kg, 120 kg fasoli po cenie 20 zł za 1 kg.

Zarząd Związku b. Więźniów Politycznych w Toruniu wzywa wszystkich członków do wzięcia udziału w uroczystym nabożeństwie w dniu 5 3 1947 r. w bazylice św. Jana w Toruniu z okazji zjazdu księży — b. więźniów politycznych.

Plan ostrych strzelających na miesiąc marzec 1947 r. W dniach 4 3 1947 r. od godz. 8—14, 5 3 1947 r. od godz. 8—14, 7 3 1947 r. od godz. 8—14, 11 3 1947 r. od godz. 8—14, 12 3 1947 r. od godz. 8—14, 14 3 1947 r. od godz. 8—14, 21 3 1947 r. od godz. 8—14, 25 3 1947 r. od godz. 8—14, 26 3 1947 r. od godz. 0—14, 28 3 1947 r. od godz. 8—14 odbędzie się na poligonie w Toruniu ostre strzelanie. Uprasza się mieszkańców o nie zbliżanie się w tym czasie do placu ćwiczeń.

PAPIEROSY PRZYDZIAŁOWE NA M-C MARZEC 1947 R.

Oddział „Spotem” w Toruniu podaje do wiadomości, że przydział papierosów na marzec 1947 r. wynosi: po 100 szt. na kupony nr 38 i 39 kart żywnościowych I kat. wydanych na marzec br. oraz po 100 szt. na kupony nr 45 i 46 kart żywnościowych M na m-c marzec 1947 r.

Pracownicy rolni zrzeszeni w Związkach Zawodowych Robotników i Pracowników Rolnych otrzymają 200 szt. papierosów na zaświadczony listy zbiorowe.

Zakończenie sprzedaży na kartki za m-c marzec wyznacza się na dzień 28 3 1947 r.

Poza papierosami przydziałowymi („Bałtyk” i „Triumf”) wypuszczone zostały do wolnej sprzedaży papierosy: „Hel” w cenie 5 zł za szt., „Mazur” po 2 zł, „Nysa” po 3 zł, „Popularna” po 1,50 zł, „Partyzant” po 1,20 zł, cygara oraz tabaka gdańska i tytuś średni fajkowy.

PRZYDZIAŁ CHLEBA DLA KOLEJARZY

Zarząd Spółdzielni Kolejowej w Toruniu podaje do wiadomości, że w sklepach Spółdzielni Kolejowej występuje chleb za m-c marzec 1947 r. na następujące numery: Pracownicze: kupon nr 29, 30, 31, 32 a 2 kg. kupon nr 33 a 0,5 kg. Rodzinne: kupon nr 30, 31, 32 a 2 kg. Chleb wydawany będzie w terminie: na karty pracownicze na kupon nr 29 od 1. — 8. III. 47 po 2 kg. nr 30 od 9. III. 47 po 2 kg. nr 31 od 16. — 30. III. 47 po 2 kg. nr 32 od 23. — 29. III. 47 po 2 kg. nr 33 od 23. — 31. III. 47 po 0,5 kg. Na karty rodzinne na kupon nr 30 od 1. — 10. III. 47 po 2 kg. nr 31 od 11. — 20. III. 47 po 2 kg. nr 32 od 21. — 31. III. 47 r. po 2 kg.

Dalsze szczegóły konkursu przejemności w Toruńskiej Spółdzielni Spożywców 3 cenne nagrody dla uczestników

Kierownik TSS dyr. Koszarski udzielił przedstawicielowi naszego pisma bliźszych szczegółów dotyczących konkursu uprzejmości: „Celem naszego konkursu — mówi dyr. TSS Koszarski — jest zachęcenie naszych pracowników do uprzejmości traktowania członków i klientów — spółdzielni. Wszyscy pracownicy TSS powinni odznaczać się zaletami kupieckimi, jakie cechują świadomego swych celów i zadań przedsiębiorcę. Nawet drobne nieuprzejmości, czy szorstkość w obecnym czasie i niewielkim wyrazdają niepowetowane szkody ruchowi spółdzielczemu. Chcemy wykazać, że sklepy nasze są już na poziomie, jeśli chodzi o obsługę klientów, a jeśli są jakiejś niedomagania, to chcemy je jak najszybciej usunąć. Mamy nadzieję, że pod tym względem

konkurs spełni swoje zadanie. Ponadto mogą zakomunikować, że 3 spośród uczestników konkursu zostanie nagrodzonych cennymi nagrodami w drodze losowania. Ale... mogą to być tylko członkowie TSS. Należy przeto na kuponie podać swój numer legitymacji TSS. Kto nie jest członkiem spółdzielni, powinien jak najszybciej nim zostać. Udział tylko 100 zł — kończy dyr. Koszarski.

Wiemy, że konkurs na pewno da wyniki dodatnie i przekona szerokie rzesze klientów TSS o uprzejmiej i fachowej obsłudze w sklepach spółdzielni.

Pracownikom TSS przypominamy stara prawdę: „Nie klient dla spółdzielni — lecz spółdzielnia dla członków i klientów”. (s)

Toruń czci jubileusz Jasińskiej-Detkowskiej

Protectorat nad uroczystością jubileuszową Ireny Jasińskiej-Detkowskiej objęli: wiceminister kultury i sztuki Leon Kruczkowski oraz wojewoda pomorski Wojciech Wojewoda. Do komitetu honorowego należą znane osobistości z Pomorza. Kierownictwo komitetu wykonawczego spoczywa w rękach Józefa Wasilewskiego, prezesa filii ZZASP.

Uroczystość jubileuszowa odbędzie się dnia 7 marca br. w Teatrze Ziemi Pomorskiej w połączeniu z przedstawieniem komedii w 3 aktach Scribe'a i Legouvé'a „Walka kobiet”. Jubilatka wystąpi w roli hrabiny d'Autreval.

Toruń godnie uczci jubileusz ceniowej artystki. (s)

3200 gospodarstw na własność

Powiatowy Urząd Ziemi w Toruniu podporządkowany został ostatnio starości. Zreorganizowano więc i na nowych podstawach utworzono Komisję Ziemi, w skład której wchodzi przedstawiciel Powiatowej Rady Narodowej, Związku Samopomocy Chłopskiej, czynnika fachowego z resortu administracji rolnictwa i reform rolnych. Poza tym w skład

komisji wchodzi sędzia grodzki. Komisja prowadzi pracę pod przewodnictwem starosty, lub komisarza ziemskiego.

W ostatnim okresie wydano w powiecie toruńskim 300 aktów własności tymczasowym użytkownikom gospodarstw poniemieckich. Jeśli doliczyć do tego akta nadania parcelantów, to otrzymamy cyfrę 3200 unormowanych stosunków prawnych własności. Sądy miejscowe w szybkim tempie przeprowadzają wpisy hipoteczne. Rolnik staje się pełnoprawnym właścicielem ziemi — może zaciągać zobowiązania przy zawarciu inwentarza, odbudowie gospodarstw itp.

Ogólna ilość gospodarstw poniemieckich w powiecie wynosi 1.628.

W roku ubiegłym na gospodarstwach poniemieckich w powiecie toruńskim osiedlono: 552 rodziny repatriantów, 117 rodzin przesiedleńców z wojew. centralnych 22 tzw. poligonowców.

Za pośrednictwem Powiat. Urzędu Ziemskiego rozprawiono z dostaw UNRRA 193 koni i 50 jeźdźców.

SPORT

Mistrzostwa narciarskie ZRSS w Karpaczu

Karpacz. Rozpoczęły się tu mistrzostwa narciarskie ZRSS. Przed Komisją Organizacyjną Zawodów stanęło w dwuzerowej 148 zawodników w następujących zespołach: BOP „Mesja” Gdańsk, RKS Zakopane, TUR Górny Śląsk, „Zryw” Dolny Śląsk, Tur Dolny Śląsk, „Związkowiec” Kraków, TUR Białystok, KS Cieszyń i SKS Ustroń. Najliczniej reprezentowani są OM TUR, których barwna kosczałki odbijają się na tle śnieżnej bieli.

Bieg juniorów. Wyniki: 1) Tajner Jan (OM TUR, Górny Śląsk) w czasie 1:04,47; 2) Bujak Jan — 1:05,30 (ZWM „Zryw” — Górny Śląsk).

Po pierwszym dniu prowadzi w ogólnej klasyfikacji OM TUR (Dolny Śląsk) — 222 punkty, 2) OM TUR (Górny Śląsk) — 73

punkty, 3) BOP „Mesja” (Gdańsk) — 68 punktów.

W drugim dniu ogólnopolskich mistrzostw narciarskich, pomimo ciężkich warunków atmosferycznych (przez 24 godziny trwała wichura), rozegrano szalony Wyścig techniczny, konkurencja mężczyzn: 1) Klammerus Jan (RKS „Związkowiec” Kraków) czas 1:01,8; 2) Nowak Władysław (PKL — Kasprowy) — 1:10,4; 3) Broda Franciszek (OM TUR — Górny Śląsk) — 1:14,3; 4) Klammerus Stanisław („Związkowiec” Kraków).

Szalony bieg juniorów: 1) Romczek Emil (TUR — Górny Śląsk) — 57,2; 2) Sikora Jan (TUR — Górny Śląsk) — 57,9; 3) Walas Adam (S. K. S. „Ustroń”) — 1:03; 4) Ryś Karol (OM TUR — Górny Śląsk) — 1:06,2; 5) Tajner Jan (OM TUR — Górny Śląsk) — 1:07.

Mistrzostwa świata w ping-pongu

Paryż. W dalszym ciągu mistrzostw świata w tenisie stołowym rozgrywanych w Paryżu, wyniki były następujące:

O puchar Swaythlinga (mężczyźni) Anglia — Holandia 5:0, Szkocja — Dania 5:0, USA — Francja 5:0, Irlandia — Luxemburg 5:0, Czechosłowacja — Palestyna 5:0, Szwecja — Palestyna 5:0; Węgry — Belgia 5:0.

O puchar Corbillona: Anglia — Szwecja 3:0; Szkocja — Szwajcaria 3:2; Szkocja — Francja 3:1; USA — Szwajcaria 3:0; Włochy — Luxemburg w. o.; Czechosłowacja — Rumunia w. o.; Holandia — Austria 3:2; Węgry — Austria w. o.; Czechosłowacja — Luxemburg w. o.; Holandia — Rumunia w. o.; Węgry — Egipt w. o.

Woisko na nartach

Toruń. W drugim dniu zawodów narciarskich o mistrzostwo Oficerskiej Szkoły Artylerii rozegrano bieg na przestrzeni 9 km. Trasa prowadziła po terenie pagórkowatym. Warunki śniegowe bardzo dobre. Do mety jako pierwszy przybył podchorąży Mieczysław Sienkiewicz w czasie 37,43 minuty z baterii kpt. Jurawicza. Na drugim miejscu uplasował się podchorąży Jerzy Wiecko z czasem 38,20 min. z baterii kpt. Lewandowskiego. Trzecie miejsce zajął por. Czesław Kalinowski z dywizjonu mjr. Gibla z czasem 39,04 min. Na czwartym miejscu uplasował się podchor. Józef Wysmyk — czas 39,04 min. z batalionu kpt. Sliwińskiego. Piąte miejsce zajął ppor. Czesław Łazarzko z bat. mjr. Tatarowa. Ogółem startowało 24 zawodników. Wszyscy bieg ukończyli. Zainteresowanie zawodami bardzo duże; organizacja biegu narciarskiego nadzwyczaj sprawna. Należy zaznaczyć, że bry

to pierwsze tego rodzaju zawody narciarskie zorganizowane na terenie Torunia.

MISTRZOSTWA PING-PONGOWE Inowrocławia

Dnia 9 marca br. odbędą się w Inowrocławiu interesujące zawody tenisa stołowego o mistrzostwo miasta.

Zawodnicy, którzy zajmą 3 pierwsze miejsca, dopuszczeni zostaną do mistrzostw Pomorza.

Wszystkie kluby miejscowe, pragnące wziąć udział w zawodach zgłoszą swych zawodników w sekretariacie OM TUR, ulica Dworcowa 59, do piątku, dnia 7 bm. włącznie.

Ze względu na wysoką cenę bilek wpisowe od zawodnika wynosi 100 zł, płatne przed zawodami. Zgłoszenia po terminie nie będą uwzględnione. (s)

Komunikaty

Uwaga! Członkowie Klubu Sportowego ZWM „Zryw”! Zebranie wszystkich sportowców odbędzie się w dniu 5. III. br. o godzinie 19 w gmachu przy placu św. Katarzyny 3. Z powodu wyboru nowego zarządu przybycie członków obowiązkowe. (K-1789)

Czwartek literacki. Dnia 6 bm. czwartek literacki w Toruniu wypełni odczyt prof. dra Stefana Hrabca pt.: „Imiona wróżba na przyszłość i zwierciadła duszy”. Odczyt odbędzie się w auli Collegium Maius o godz. 19.

KRONIKA BYDGOSKA

— Apteki dyżur: „Centralna” — Al. 1 Maja 27 (tel. 23—14); „Pod złotym Orłem”, Rynek 1 (tel. 19—31).

Teatr przy ul. Grodzkiej 14 — Wielki wenta

— W kinoteatrach: „Pomorzanin” — Jasiński pan sofer; „Polonia” — Ludzie i manekiny; „Gryf” — Ludzie i manekiny; „Wolność” — Elvira Madigan; „Orzeł” — U schyłku dnia i „Bałtyk” — Zygmunt Kłowski.

KRZYŻE ZASŁUGI za dzielność w administracji

Wojewoda pomorski tow. Wojciech Wojewoda udekorował krzyżami zasługi wicewojewodę Antoniego Jakubowicza, prezydentów Twardzickiego z Bydgoszczy i Adamczewskiego z Inowrocławia oraz starostów Wrześniowieckiego z Chojnic, Jarocińskiego z Szubina i Leona Przybysza z Lubawy. (L)

MATERIAŁY BAWELNIANE NA KARTY ODZIEŻOWE

Od 3 do 15 bm. będzie wydawany metraż artykułów bawełnianych dla zarejestrowanych posiadaczy kart odzieżowych w miesiącach październiku, listopada i grudnia według poniższych wytycznych:

a) posiadacz karty ma prawo do pobrania na 56 punktów bawełnianych; b) do pełnego przydziału mają prawo ci posiadacze, którzy się zarejestrowali w przeciągu wymienionych 3 miesięcy; c) za każdy niezarejestrowany miesiąc potrąca się 19 punktów bawełnianych;

d) posiadacze zarejestrowanych kart odzieżowych wybierają należyty przydział tylko w sklepach, gdzie się zarejestrowali;

Punktowanie. Za każde 10 cm szerokości na 1 m długości liczy się 1 punkt bawełniany np. przy szerokości 140 cm liczy się 14 punktów bawełnianych, materiał szerokości 70—71 cm liczy się 7 pkt za m, z tym, że flanela liczy się od 8 punktów za 1 metr.

Za każde 19 punktów odcina się 1 kupon kontrolny z miesiąca maja, czerwca i grudnia, w razie braku kuponu z miesiąca grudnia, którykolwiek z pozostałych odcinków kontrolnych. Każdy uprawniony ma prawo wybrać według możliwości dowolny przydział materiałów znajdujących się na składzie na ilość przynależnych punktów. Nie zrealizowane punkty wełniane pozostałe z III kwartału, będą wyrównane po ukończeniu rozdziału art. bawełnianych kwartału IV według osobnych wytycznych.

Kupcy rozliczą się z wydanych przydziałów do dnia 19 bm.

NAFTA DLA PRACOWNIKÓW

Do dnia 15 bm. wydaje się 3 litry naftę na odcinek nr 8 karty naftowej kategorii I prac. Kupcy rozliczą się z przydziałów do dnia 18. bm. w tut. Wydziale pokój nr 7.

MLEKO, TŁUSZCZ KOKOSOWY I WIEPRZOWY

Sklepy mleczno-nabiałowe w miesiącu marca wydawać będą po pół litra mleka świeżego na karty dodatki „D3” i „M” na kupony od nr. 1 do 14. Numery kuponów kart dodatkowych „MK” będą podane w terminie późniejszym. Ponadto następujące sklepy nabiałowe: 1) Ogińska, ul. Podgórska 1; 2) Chudzik, ul. Dworcowa 84; 3) Grobelny, Al. 1 Maja 99; 4) Sochacka, ul. Nakieliska 29 i 5) Słowińska, ul. Chodkiewicza 55 w dniach od 5 do 7 bm. rozprowadzać będą dodatkowo tłuszcz kokosowy; na karty kat. I z miesiąca lutego na kupon nr 30 po 1 kg oraz w miejsce nie pobranej rąbki dla kart dodatkowych „C” i „M” z mies. stycznia i lutego po 25 dkg tłuszczu na kartę dodatkową „C” z mies. stycznia na kupon nr 9 z lutego nr 10, na „M” ze stycznia i lutego na nr 15 po 0,25 kg tłuszczu. Sklepy rozliczą się z rozprowadzonego tłuszczu w dniu 10. 3. 1947 r.

Na podstawie zarządzenia Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego, wydawać się nie będzie chleba kontyngentowego na marzec dla kat. II, III i II rodz.

KRONIKA GRUDZIĄDZKA

— Dyżur lekarzy. W nocy z 4 na 5 bm. — dr K. Chwojko.

— Nocny dyżur aptek. Do dnia 8 bm. wciąż nocny dyżur pełni apteka „Pod Lwem” przy ul. Pańskiej.

— Muzeum Miejskie otwarte jest dla publiczności codziennie od godz. 11—13 i 15—17.

REPERTUAR KIN

— Kino „Tivoli”: film pod tyt. „Francja wyzwolona” oraz dodatek „W chłopięce ręce”. Początek seansów o godz. 18 i 20, w niedziele i święta o godz. 16, 18, i 20.

PRZYDZIAŁ TŁUSZCZU

Wydział Aprowizacji i Handlu w komunikacie nr 88 podaje do wiadomości, że w czasie od 5 do 11 marca br. we wszystkich punktach rozdzielczych będzie wydawany tłuszcz na karty zaopatrzenia z miesiąca stycznia i lutego jak następuje:

kat. I na kupon nr 30 z mies. stycznia po 1 kg; kat. I na kupon nr 30 z mies. lutego po 1 kg. dot. „C” na kupon nr 9 z mies. stycznia po 0,250 kg; dot. „C” na kupon nr 10 z mies. lutego po 0,250 kg; dot. „M” na kupon nr 15 z mies. stycznia po 0,250 kg; dot. „M” na kupon nr 15 z mies. lutego po 0,250 kg. Cena za 1 kg tłuszczu 43 zł.

— Uroczyste otwarcie kuchni ludowej przy ul. Chelmińskiej. W rocznicę oswo-bodzenia miasta, dnia 6 marca o godzinie 12,30 nastąpi uroczyste otwarcie Kuchni Ludowej Caritas przy ul. Chelmińskiej (dawn. Koszary CWK).

WIECZÓR POGODNEJ MUZYKI

Miłośnicy muzyki mają okazję spędzenia w czwartek, kilku miłych chwil. Otóż po kilkuletnim pobycie w Ameryce wrócił do Grudziądza znany skrzypek-wirtuoz p. Kamiński, koncertujący przed wojną w Królewskim Dworze. Kamiński wierny przyjaźni p. Klarowskiemu, mimo ponętniejszych ofert koncertować będzie w jego lokalu. W dniu 6 bm. wirtuoz da pierwszy swój koncert w „Obywatelskim Dworze”. — Na program koncertu złożą się: „Pierwsza zieleń” — marsz Korsaka; „Opowieści lasku wiedeńskiego” — walc J. Straussa; „Lekka kawaleria” — uvertura F. Suppého; „Japoński taniec” — intermezzo Joskitomo; „Chłop i poeta” — uvertura F. Suppého; „Na perskim rynku” — W. Kettelbeja; Potpourri szlagierów — N. Dostala i Wiązanka melodii swoich — Osmańskiego. Po koncercie miłe niespodzianki dla pań.

Program uroczystości w drugą rocznicę wyzwolenia Grudziądza

Czwartek, 6 marca

Godz. 10,00

Uroczyste dziękczynne nabożeństwo w Farze. Początek sztandarowe ustawią się przed ołtarzem głównym, gdzie zostanie również zarezerwowana pewna ilość miejsc dla przedstawicieli władz, urzędów, partij itd. W nabożeństwie wezmą udział delegacje fabryk, szkół średnich, powszechnych i różnych instytucji.

Godz. 10,45

Zbiórka na Głównym Rynku poszczególnych oddziałów do pochodu, do której dołączą się delegacje, po skończonym nabożeństwie.

Godz. 11,00

Wymarsz z Głównego Rynku. Czoło pochodu zatrzyma się przy poczcie i w tym momencie delegacje Miejskiej Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego złożą wien

ce na placu Wolności przed pomnikiem. Krótkie przemówienia wygłoszą: prezes Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej ob. inspektor Pydyń oraz przedstawiciel Czerwonej Armii. Dalej uda się pochód ulicą Mickiewicza i Piłsudskiego na plac Straceń, gdzie przed pomnikiem poległych bohaterów złożą wieniec przedstawiciele Miejskiej Rady Narodowej, Zarządu Miejskiego i Polskiego Związku Zachodniego. Przemówienia wygłoszą: prezes Zw. b. Więźniów Politycznych ob. Sliwa i przedstawiciel Polskiego Związku Zachodniego ob. prof. Kamiński.

Godz. 14,00

Uroczyste posiedzenie Grudziądzkiej Miejskiej Rady Narodowej, na którym przemówi ob. prezydent miasta Zygmuntowicz.

Godz. 18,00

Podniosła akademія w „Tivoli”. Przemówienie wygłosi ob. prof. Ruciński.

Dbajmy o instalacje wodociągowe

Nie wchodzimy w to, kto zwinął, że pozamaryżowane rury wodociągowe grożą pęknięciem. Wiemy, że główną winę ponosi mroź, częściowo zaś tylko właściciele wzgl. administratorzy, którzy „zapomnieli” nakazać zabezpieczenie instalacji, wreszcie wygodni lokatorzy.

Z nastaniem odwilży grożą więc nam poważne straty spowodowane pękaniem rur, lub zamknięciem dopływu wody na poszczególne bloki mieszkalne, ulice, a nawet całe dzielnice.

Katastrofie tej dziś już nie zaradzimy.

— 1118 — to numer Ubezpieczalni Społecznej, pod którym należy się zwracać w razie potrzeby po lekarza dyżurnego w godzinach nocnych.

REJESTRACJA SIEROŃ W RTPD
Zarząd Robotniczego Towarzystwa Przejściowego Dzieci Oddział Grudziądzki wzywa wszystkie rodziny zastępcze tak w Grudziądzu jak i w powiecie, u których znajdują się sieroty, aby rejestrowały się w sekretariacie RTPD, Grudziądz, Kilińskiego 7 w celu sfinalizowania dokumentacji personalnej. Zgłoszenia przyjmuje się we wtorek i czwartki od godz. 10 do 12.

Jednocześnie zawiadamiamy, że 40 sierot przyjmie „Dom Dziecka” w Wydrzynie w dniu 20 3 br.

Chodzi nam jedynie o jak najszybszą naprawę szkód, o ochronę drogocennych zegarów wodnych, których na razie brak na rynku krajowym.

W tym celu proponujemy utworzenie Pogotowia Sieci Wodociągowej, które by na wezwanie natychmiast udało się na miejsce wypadku i przy pomocy fachowców i odpowiedniego sprzętu sprawnie naprawiało szkody.

— Zrzeszenie kupców podaje członkom do wiadomości, że termin składania zeznań o podatku obrotowym i dochodowym za rok 1946 został przedłużony do 15 3 47 r. Odnośne formularze już nadeszły.

— **Walne zebranie PZZ.** Zarząd Polskiego Związku Zachodniego Koło Grudziądzki podaje do wiadomości, że dnia 14 marca 1947 r. o godz. 19 w lokalu OM TUR przy ul. Wybickiego nr 38/40, odbędzie się doroczne walne zebranie, na które zaprasza się wszystkich członków i sympatyków. Członków Polskiego Związku Zachodniego, którzy do tej pory nie posiadają legitymacji, uprasza się o odbiór tychże w kancelarii Obwodu Polskiego Związku Zachodniego, Grudziądz przy ul. Legionów nr 31, w godzinach od 8 do 17.

IGRASZKI I FRASZKI

Szwedzi w Grudziądzu

Wiadomo, tematem dnia — to mroź, śnieg, lód — legendy o wilkach, niedźwiedziach.

Idąc w godzinach wieczornych ulicami Grudziądza dostrzegłem nagle trzy śnieżnobiałe, tajemnicze postacie. Zdrętwiałem. Czyżby już tu niedźwiedzie polarne? Dla ostrożności trzymam się w przyzwyczajonej odległości.

Tymczasem białe postacie wchodzi do lokalu, którego właścicielem jest wysoko rodzony książę Karol.

Zdołowałem się na odwagę i wkaczam za nimi.

W lokalu w pierwszym momencie mały popłoch. Goście wynieśli się cichaczem do tylnego pokoju, gospodarz zrobił nurka pod bufet, a jeden z gości — widocznie bardziej zorientowany, korzystając z zamieszania, zafundował sobie trz gębsze... bez bonowania i spokojnie zamknął za sobą drzwi wyjściowe.

Tymczasem niedźwiedzie polarne przeistoczyły się w zwyczajnych dwunożnych śmiertelników i dali się poznać jako wcale przystojni obywatele szwedzcy, konwojujący transport medykamentów Czerwonego Krzyża do Polski.

Otuleń w ciepłe, białe futra — zmarzli i rozgrzali się polską wódką, piąc dobrą zotówką.

Siew.

*
Córeczka do ojca wieczorem:
— Tatusiu, proszę dać mi coś z życia Konopnickiej. Potrzebuje na lekcję.
— Dobrze, zostaw mi kartkę na stole, ażebym nie zapomniał.
Zobaczyła to młodsza córeczka i dopisała: „Już dawno, dawno umarła”.

Zbiórka uliczna na kuchnię ludową

Miejskiego Komitetu Opieki Społecznej

Już tylko tydzień dzieli nas od projektowanej na dzień 9 marca br. zbiórki ulicznej, której celem będzie zasilenie funduszu Kuchni Ludowej. Głodni i zziębnięci czekają na ciepłą strawę. Łaknących nie wolno odepchnąć słowem: „Nie ma pieniędzy”. Kto znajduje się w tym szczęśliwym położeniu, że może zarobić na chleb codzienny dla siebie i rodziny, winien skibkę chleba oddać dla pozbawionych możliwości zarobkowania.

Nie wymijajcie przeto kwestarzy. Poczucie dobrze spełnionego obowiązku obywatelskiego będzie nagrodą za skromny dar. Mam nadzieję, że ofiarny Grudziądz nie zawiedzie.

MIESZKANIA

Dyrekcja Teatru Ziemi Pomorskiej w Toruniu poszukuje zaraz dwóch umebłowanych pokoi z ewtl. użytkowaniem kuchni dla dyrektora teatru. Zgłoszenia w kancelarii teatru. (1763)

Pokój umebłowany dla 2 panów do wynajęcia. Grudziądz - Pierackiego 26, parter. (1793)

PRACA ZAOFIAROWANA

Poszukuje pomocnika krawieckiego, Wajszczak, Chełmża, Rynek 2. (1580)

Potrzebna gosposia zawodowa do 3 osób za dobrym wynagrodzeniem. Adres wskaże Głos Pomorza. (1814)

Potrzebna pomoc domowa, dziewczyna lub kobieta ze znajomością gospodarstwa wiejskiego jak i udoju krowy. — Karwowska, Grudziądz, Brzeźna 9. (1800)

Potrzebna uczciwa osoba do posług przedpołudniowych, dla bezdzietnej rodziny. Całodzienne utrzymanie zapewnione. Najchętniej doświadczona i samodzielną. Zgłoszenia: Łazienka 20, II piętro, m. 6. (1813)

Dwaj czeladnicy stolarcy i uczeń mogą się natychmiast zgłosić. Bażiński Czesław Prabuły, Kraszewskiego 4. (1801)

Pomoc domowa z gotowaniem potrzebna zaraz. Toruń, Moniuszki 31, m. 5. (1815)

Biuralistka — maszynistka znająca buchalterię potrzebna dla prywatnego przedsiębiorstwa w Toruniu. Oferty składać proszę pod nr 1817 do Głosu Pomorza, Toruń.

Ekspedientka potrzebna. Skład papieru Toruń, Św. Ducha 14. (1821)

Pomocnica domowa do trzech osób potrzebna zaraz. Toruń, Słowackiego 56, godz. 4—7. (1787)

Ekspedientki z branży rzeźniczo-wędliniarskiej tylko pierwszorzędnej siły poszukuję. Zgłoszenia natychmiast. K. Cybula, Toruń, Starom. Rynek 8. (1823)

Uczeń szewski potrzebny. Edmund Fiszler, Grudziądz, Wąska 3. (1830)

Grudziądzka Spółdzielnia Budowlana z odpowiedzialnością udziałami, Grudziądz, Gł. Rynek 15, telefon 13,02 poszukuje 2 wykwalifikowanych stolarzy z dziedziny stolarstwa budowlanego do wyrobu drzwi i okien. Podania z odpisanymi świadectwami należy składać do biura Spółdzielni do dnia 12. III. 47 r. (1839)

PRACA POSZUKIWANA

Rutynowana bufetowakielnerka poszukuje pracy, także w sklepie pieczywa. Adres wskaże: Głos Pomorza. (1818)

Poszukuje zajęcia u krawcowej. Oferty do Głosu Pomorza pod nr 1820.

Krawcowa z dużą praktyką poszukuje pracy w domu. Adres w Głosie Pomorza. (1790)

Maszynopisanie — korespondencji handlowej, przepisywania stenografii udziela się Toruń Kochanowskiego 6, m. 4. (1603)

Biegła maszynistka szuka posady. Zgł. Głos Pomorza, Inowrocław pod nr 1843.

UNIĘWAŻNIENIA

Unięważniam skradzioną legitymację szkolną Janina Trambowiczówna, Toruń, Reja 10. (1806)

Unięważniam zagubione zaświadczenie rejestracyjne R. K. U. Toruń. Józef Borowiec, Kuczwały, pow. Toruń. (1803)

Unięważniam zagubione zaświadczenie stałe, Anselówna Ludwika, Grudziądz. (1769)

Unięważniam zagubioną kartę R. K. U. Kutno. Kalwasiński Stefan, Karolewo, pow. Gostynin. (1796)

Unięważniam zagubioną kartę rowerową, koncepcję na uprawę tytoniu, kontrakt gospodarstwa, Gołębiowski Adam, Rudnik, pow. Grudziądz. (1794)

Unięważniam zagubioną Kennkartę nr A 03156 Kołodziejczyk Anna, — Grudziądz. (1795)

Unięważniam zagubioną książkę tożsamości konia. Stanisław Grabkowski, Czernikowo, powiat Lipno. (1816)

Unięważniam zagubioną legitymację Ubezpieczalni nr 7191781. Maron Bernard, Rząd. (1791)

Unięważniam zagubioną kartę rozpoznawczą nr A 001365 z dnia 1. 4. 1944 wydaną w Tucholi na nazwisko: Franciszka Świątek-Brzezińska. (1808)

Unięważniam Kennkartę i zaświadczenie R. K. U. Pięnkowski Jan. (1831)

Unięważniam kartę rejestracyjną R. K. U. Grudziądz, Kalinowski Antoni. (1832)

Unięważniam zaświadczenie rejestr. wojskowej Inowrocław. Stefan Kozicki, Inowrocław, Solankowa 22. (1838)

Unięważniam kartę rejestracyjną R. K. U. Włocławek. — Kołakowski Sylwester, Jacowo Małe, pow. Inowrocław. (1840)

ZGUBY-KRADZIEŻE

Zgubiłem 28 II br. wszelkie dokumenty, 2 dowody tożsamości koni i 1200 zł. Proszę o zwrot papierów, pieniądze zatrzymać jako nagrodę. Pawłowski Julian, Gubiny, p. Rogóźno. (1792)

Zgubiono na ul. Toruńskiej portfel z 12.000 zł i dowodem osobistym i legitymacją P. P. R. — Znalazca otrzyma wysokie wynagrodzenie. Dokumenty unięważniam. Ludwikowski Andrzej, Skarszewy, gm. Piaski. (1833)

Zabrano dnia 3. III. 47 z zakładu fotograficznego E. Malicki, Grudziądz, Toruńska 25 książkę zamówień (techniczną). Proszę zwrócić. (1829)

Zgubiono dowody osobiste na nazwisko: Aleksander Waszak, Zbonowczyk, gm. Piotrków Kujawski. (1839)

SPRZEDAŻ

Sprzedam kuchnię dobrze utrzymaną. Wiadomość w Głosie Pomorza pod nr 1809.

Leżankę nową sprzedam. Toruń, Lelewela 26. (1825)

Sprzedam wagę uchylną. Grudziądz, Legionów 3, m. 2. (1799)

Sprzedam salon, sypialnię, kuchnię, rower i inne meble — okazynie. — Toruń, Słowackiego 66, m. 2, godz. 13—15. (1805)

Sprzedam licznik. Toruń, ul. Bydgoska 78, m. 3. (1811)

Sprzedam maszynę do szycia („Singer”) w dobrym stanie. Zgłoszenia do adm. Głosu Pomorza, Grudziądz pod nr 1836.

Sprzedam zegarek damski. Zgł. do Głosu Pomorza, Grudziądz pod nr 1835.

Sprzedam silną klacz. Inowrocław, Dworcowa 52, w podwórzu. (1837)

Sprzedam radio 3-lampowe, prąd zmienny. — Zgł. Głos Pomorza. Inowrocław pod nr 1841.

Sprzedam szafę do rzeczy, stół kuchenny. Inowrocław, Jacewska 13. (1842)

ROZNE

Zapisy na kurs
kierowców samochodowych i motocyklowych przyjmuję

Uczelnia J. Smeja
Grudziądz, Sobieskiego 7.

Ożenisz się dobrze, wydziesz za mąż — poprawisz sobie byt. Nadeślij fotografię — podaj lata — życzenia. Skutek gwarantowany — wydatek minimalny. — Koszty porta zł 50. — Adresować: B. Vapuro, Katowice. — Skrzynka pocztowa 376. (1827)

Ostrzeżenie. Ostrzega się przed zakupieniem pasy skórzanej w całości lub w kawałkach 16 cm szer., złotego, mało używanego. Pas ten został skradziony w Pomorskiej Fabryce Maszyn z bardzo ważnej produkcyjnej maszyny. Za wykrycie sprawcy dyrekcja fabryki wyznacza 5.000 zł nagrody. Zjednoczenie Przemysłu Maszynowego — Pomorskie Zakłady Budowy Maszyn, Bydgoszcz, Leśna 19. (1822)

Osoby, które rożsiewać będą oszczerstwa i plotki o mojej żonie i o mnie pociągnę bezwzględnie do odpowiedzialności sądowej. — Sakwiński Władysław, Podgórz, Poznańska 72. (1810)

Legitymację fotografię wykonuje Foto-Waleśa Grudziądz, Groblowa 6. (1648)

Hurtownia Galanteryjna Feliks Aszyk, Łódź, Nowomiejska 5. Skrytka pocztowa 73 poleca wszelką drobną galanterię, bieliznę, podszewki, biżuterię, sztuczna kosmetykę. Ceny niskie. (1651)

Ładowanie akumulatorów poleca Zakład elektro-techniczny, Kozicki Czesław, Grudziądz, Prez. Mościckiego 15. (1802)

Szybka sprzedaż, tanie kupno poleca nowo otwarty sklep komisowy Toruń, Mickiewicza 110. (1729)

Poszukujemy dzierżawy dużego placu oparkowego wraz z dużymi zabudowaniami. „Spółem” Oddział Mieczajczarski, Toruń, ul. Podmurna 28. (1739)

Właściciele! Zgłaszajcie wasze domy, ogrody celem sprzedaży. Pośredniczy Kosiniejka, Toruń, Warszawska 6. (1812)

POLEGANIA

Fotografie na poczekaniu wykonuje Foto-Poznański, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 14. (1658)

Legitymację fotografię wykonuje Foto-Waleśa Grudziądz, Groblowa 6. (1648)

Hurtownia Galanteryjna Feliks Aszyk, Łódź, Nowomiejska 5. Skrytka pocztowa 73 poleca wszelką drobną galanterię, bieliznę, podszewki, biżuterię, sztuczna kosmetykę. Ceny niskie. (1651)

Diamanty szklarskie, klin-gerit, azbest, metal tożyskowy, cynę, tarcze szlifierskie i filcowe, pary zapadowe, armaturę do wody i pary poleca Zygmunt Stamm, Toruń St. Rynek 35, Tel. 767. (1826)

KRONIKA INOWROCŁAWIA

Marzec
4
Wtorek

Dziś: Euzebiusza
Nocny dyżur apteczny:
Apteka Pod Lwem
Król. Jadwigi 27, tel. 1416

— Adres redakcji i administracji: Inowrocław, ul. Król. Jadwigi 7, tel. 1233.

— **DO KOLPORTERÓW W INOWROCŁAWIU!** Administracja „Głosu Pomorza” w Inowrocławiu prosi wszystkich kolporterów o zgłoszenie się we środę, dnia 5. bm. celem odbioru premii za kolportaż b. „Robotnika Kujawskiego”.

— **Najważniejsze telefony:** Milicja Obywatelska 21-81, Urząd Bezpieczeństwa Publicznego 14-68 i 14-69, Straż Pożarna 16-18, Pogotowie Ratunkowe 16-18.

— **Repertuar kin:** Kino „Słońce” — „Triumf młodości”, nadprogram „Koncert na ekranie”, kolorowe filmy produkcji radzieckiej.

Kino „Bałtyk” — „Syn pułku”. Seanse o godz. 18 i 20. W niedziele i święta o godz. 16, 18 i 20.

— **Biblioteka publiczna** — gmach Teatru Miejskiego przy pl. Klasztornym: Wypożyczalnia czynna w godz. od 10—12 i od 16—18. Czytelnia otwarta od 12—14 i od 18—20.

Z URZĘDU STANU CYWILNEGO
W czasie od 1 do 4 marca br. w Urzędzie Stanu Cywilnego w Inowrocławiu zgłosili w rubryce urodzeń: ob. Bartkowski — córkę Janinę Teresę, Parliński — córkę Janinę Halinę, Soszyński — córkę Helenę, Danielewski — córkę Teresę.

W czasie od 1 do 4 marca zmarli: Helena Zielińska i Franciszka Anszak. Ślubów nie zawarto.

CO OTRZYMAJEMY NA KARTY ŻYWNOŚCIOWE?

Na karty zaopatrzenia kat. I prac. z miesiąca grudnia 1946 r. na odcinek nr 40 można otrzymać w punktach rozdzielczych (za wyjątkiem konsumu PPT i MR) w terminie do dnia 8 marca 47 r. po 0,5 kawałka mydła do prania.

Osoby zarejestrowane w miesiącu grudnia w konsumie PPT i MR zgłoszą się po odbiór towaru do Kujawskiej Spółdzielni Spożywców w Inowrocławiu.

Z SĄDU

W związku z wprowadzeniem w życie uchwały o amnestii prokuratura Sądu Grodzkiego w Inowrocławiu stawiła wniosek o umorzenie niektórych spraw znajdujących się w biegu.

Zle się, dzieci, bawicie!
Złoty zegarek i 21 tys. złupem młodego przestępcy

W najbliższym czasie na wokandzie Sądu Grodzkiego w Inowrocławiu znajduje się sprawa nieletniego przestępcy — Tadeusza Woźniaka, zam. w Inowrocławiu, który skradł na szkodę restauratora Białkiewicza złoty zegarek i 21 tys. złotych.

W dniu 27 lutego br. Białkiewicz posłał Tadeusza Woźniaka — swego pracownika — do prywatnego mieszkania by napalił mu w piecu. Gdy Woźniak znalazł się sam w pokoju, znalazł w jego kluczem otworzył bielizniarkę, w której to gospodarz przechowywał biżuterię i pieniądze i układował złoty zegarek

— **Uwaga!** Członkowie Cechu Szewsko-Cholewarskiego na Inowrocław, miasto i powiat: Można odebrać stare spody UNRRA, w składzie Ostrowskiego w Inowrocławiu przy ul. Poznańskiej 9. Odbiór uzależnia zarząd według uchwały nadzwyczajnego zebrania z 24. 2. 47 r. od zapłaconia kwoty na Pomoc Zimową, uiszczenia zaległych składek za 1946 r. i 1 kwartał 47 r. Kwituje skarbnik cechu, ob. Głazowski przy ul. Mikołaja 4. Termin odbioru upływa za 14 dni. Rozdział nieodebranych spodów nastąpi dodatkowo. — Zarząd. (K-1844)

oraz 21 tys. zł. Młodociany przestępca dał swojej matce, raz 2 później 3 tys. złotych oświadczając, że pieniądze te znalazł. Następnie część łupu rozdał kolegom: Starzybratowi Włodzimierzowi — 1000 zł, Mateuszowi Romanowi — 1000 zł, Stefanowi Adamowi — 160 zł. Resztę pieniędzy wydał na wódkę, słodycze i inne drobiazgi.

Koleczy Woźniaka pieniądze zwrócili poszkodowanemu. Złoty zegarek, który był w posiadaniu przestępcy oraz znalezione przy Woźniaku pieniądze wróciły do prawowitego właściciela.

Młodociany przestępca do czasu wyroku sądowego oddany został pod dozór rodziców. (o)

Inowrocławskie PCK amnestionowanym

PCK w Inowrocławiu od dłuższego już czasu czyniło intensywne przygotowania celem przyjęcia z dorazną pomocą amnestionowanym więźniom.

Obecnie przygotowania zostały całkowicie ukończone. PCK dysponuje opiekunym ambulatorium, gdzie zostaną zbadani amnestionowani więźniowie. — PCK przygotowało również odpowiednią ilość odzieży oraz niezbędne zapasy żywności.

Dla chorych i wyczerpanych fizycznie inowrocławskie PCK postarało się o 30 miejsc w domu wypoczynkowym w Nakle. (o)

Przed wyborami do rad zakładowych

Inowrocław. W najbliższym czasie na czoło wszystkich akcji, przed którymi stoi Powiatowa Rada Zw. Zaw., wysuwają się wybory do rad zakładowych.

Rada Zw. Zawodowych uczyni wszystko, aby przeprowadzić kampanię przed-

wyborczą, w czasie której zostaną omówione na konferencjach i zebraniach najważniejsze sprawy dotyczące roli i zakresu działania rad. Akcja propagandowa będzie miała na celu podniesienie aktywności rad zakładowych na polu gospodarczym i organizacyjnym.

Bezpośrednio po wyborach przewidziane są kursy dla członków rad i działaczy Związków Zawodowych. Na razie Pow. Rada Zw. Zawod. wysłała kilka osób na kurs sekretarzy powiatowych do Bydgoszczy.

Czynione są również przez Radę Zawodową przygotowania do wzięcia udziału w nadzorze i kontroli przydziałów tekstylnych i innych, jakie w najbliższym czasie otrzymają robotnicy i pracownicy Inowrocławia z akcji przemysłu dla miast. (o)

WALNE ZEBRANIE RTPD

W dniu 11 bm. o godz. 18 w sali posiedzeń Zarządu Miejskiego w Inowrocławiu odbędzie się doroczne walne zebranie członków tuł. oddziału RTPD.

Program zebrania: zagajenie, ogólne sprawozdanie zarządu, sprawozdanie komisji rewizyjnej i dyskusja. Po uchwale niu wysokości składek członkowskich, planu pracy i budżetu, nastąpi wybór nowego zarządu, komisji rewizyjnej i delegata na walne zgromadzenie Towarzystwa. Zarząd Towarzystwa uprasza wszystkich członków o liczne i punktualne przybycie. (o)

Z ŻYCIA PARTII

4 tysiące członków

Na terenie Inowrocławia PPS wykazuje ożywioną działalność. Fakt, że partia liczy 4 tysiące członków wymownie świadczy o jej przężności.

W poniedziałek, dnia 3 marca br. odbyło się zebranie komórki PPS Milicji Obywatelskiej, na którym o sprawach organizacyjnych i politycznych referowali tow. Czajkowski i Małachowski.

W dniu wczorajszym odbyło się zebranie komórki PPS przy cukrowni w Mątwach. Dłuższy referat wygłosił miejski sekretarz PPS tow. Czajkowski.

We czwartek dnia 6 bm. odbędzie się zebranie komórki PPS przy młynie „Pociecha”.

W piątek, dnia 7 bm. o godz. 15 zebranie komórki PPS przy Straży Pożarnej. Na obydwu zebraniach przemawiać będzie miejski sekretarz PPS tow. Czajkowski.

KOŁO PPS PRZY FABRYCE „BOHM I GLEBA” FUNDUJE SZTANDAR

W fabryce kawy „Bohm i Gleba” we Włocławku odbyło się zebranie członków Koła PPS przy tejże fabryce. Referat wewnętrzno-organizacyjny wygłosił przedstawiciel Komitetu Grodzkiego PPS we Włocławku, tow. A. Wiśniewski. Postawiono ufundować w najbliższym czasie własny sztandar partyjny. Techniczne przeprowadzenie tej uchwały zlecono zarządowi Koła. Odśpiewaniem hymnu robotniczego zebranie zakończono. (a)

MARTA JESZKE

pracowniczka TSS.

zasnęła w Bogu po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św. dnia 2 marca 1947 r. — Msza św. odbędzie się dnia 6. III. o godz. 8 w kościele Chrystusa Króla w Toruniu.

Pogrzeb odbędzie się tegoż dnia o godz. 16 z kostnicy szpitala na Mokrem.

W Zmarłej tracimy ofiarną współpracowniczkę i nieodżałowaną koleżankę.

Zarząd i Rada Zakładowa TSS.

Gminna Spółdzielnia

„Samopomoc Chłopska”

INOWROCŁAW - ZACHÓD z siedzibą w Inowrocławiu ul. K. Marcinkowskiego 40. Telefon 1991.

Skup ziemiopłodów oraz sprzedaż nawozów sztucznych, drzewa opałowego i węgla.

Specjalna akcja odbudowy wsi.

Spółdzielnia posiada własne sklepy:

- Nr 1 w Jaksicach skład centralny, tekstylny i spożywczy,
- Nr 2 w Łęcku,
- Nr 3 w Ostrowie k. Janikowa,
- Nr 4 w Kościelcu,
- Nr 5 w Kołudzie Małej,
- Nr 6 w Tucznie.

(1824)

Wkrótce otwarcie sklepów w Goszanach i w Sławęcinie.

KUPNO

Kupuję każdą ilość wszelkich zbóż mącznych

Srutownia - Kaszarnia Wacław Wygrałak Głębka, Gumka 5

Kupuję nasiona oleiste oraz wymieniam takowe na olej. Olejarnia Jerzy Jarzabkiewicz, Gniewkowo, tel. 95. (1636)

Kupię miejsce, nadające się na ogród około dwóch morg. w pobliżu miasta. Oferty do Głosu Pomorza, Toruń. (1807)

Piłki ping-pongowe kupujemy w każdej ilości — również używane. Grudziądz, Legionów 34, m. 6. (1797)

Gabinet męski nowy lub używany w dobrym stanie, tapczan i krzesła różne kupię. Oferty do Głosu Pomorza pod nr 1788.

Elektryczną lampę biurową kupi administracja Głosu Pomorza, Toruń, ul. Św. Katarzyny 4, II ptr., pokój 22.

Olejarnia kupuje i zamienia na olej rzepak, siemię, mak, gorczycę. Br. Witkowski, Grudziądz Kwiatowa 24. (1649)

Kupuję stale cukier. Wytwórnia pierników i cukierków Paweł Borkowski, Grudziądz, Św. Wojciecha 24. (1650)

Dlaczego jeszcze nie zostałeś członkiem Toruńskiej Spółdzielni Spożywców?

Weź otówek do ręki i przelicz: 10% zwrotu od zakupów w sklepach i warsztatach T. S. S. i inne udogodnienia tylko za 100 złotych udział.

Bezwzględnie warto zostać członkiem! Zapisy: ul. Szczytna 1, II p. (1786)

Reklama dzwignia handlu

Z dniem 10. III. otwieram sklep w Toruniu przy ul. Kopernika 35 pod firmą

„ULTRA”
K. Morawski J. Koczara
Materiały budowlane i artykuły malarskie